

LUONNON VARASSA

JOULUKUU 6/2016

Luonnontuotteen turvallisuudesta vastaa valmistaja
Vertaistuellla lisäpotkua metsäneuvontaan
Luonnonvara-ala tiiviimpään yhteistyöhön?
Lihan suoramyynti kasvussa
Laatuavaimille on käyttöä Kemera-töissä!

Suomalainen lukee metsästä

METSÄKUSTANNUS

Lehden tarjonta laajenee ensi vuonna

Luonnon Varassa -lehden ensimmäinen vuosi nykyisessä muodossaan on takana. Kiitos lukijoille vuoden mittaan tulleesta palautteesta, joka on pitänyt sisällään sekä kiitosta että rakentavia kehitysehdotuksia. Otamme toiveitanne huomioon mahdollisuuksien mukaan.

Ensi vuonna jatkamme uudistumista. Olemme käynnistäneet verkkolehlihankkeen, jonka tavoitteena on saada alkukeväästä verkkosivuillemme, nykyisen näköislehden tilalle, entistä monipuolisempi, jatkuvasti päivittyvä, ajantasainen julkaisu. Uusi verkkolehti on luettavissa helposti erilaisilla mobiililaitteilla ja sisältöjä voi halutessaan jakaa näppärästi vaikka Facebookissa tai Twitterin kautta. Uuden verkkolehden sivuille pyrimme tuottamaan sekä luonnonvara-alaan liittyvää tuoretta sisältöä, että järjestöuutisia nykyistä lyhyemmällä viiveellä.

Lehdessä sivulla 28 kerrotaan, että viime lokakuussa tehdyn lukijakyselyn mukaan peräti 60 prosenttia lukijoistamme haluaa edelleenkin paperilehden kuusi kertaa vuodessa kotiin kannettuna. Ei huolta. Paperilehti säilyy jatkossakin.

Elämme kuitenkin tänä päivänä maailmassa, jossa muutokset ovat jatkuvia ja nopeita, samalla kun ihmisten kokoaikaisen tiedon tarve näyttää lisääntyvän. Hitaan printtimedian on vaikeaa, jopa mahdotonta, pysyä perässä. Tilanteet ehtivät monesti muuttua ennen kuin lehti on Postin kautta saavuttanut lukijansa ja olemme joutuneet sen

vuoksi jopa rajaamaan kirjoitusten aiheita. Vanhentuneita uutisia ei kukaan halua lukea.

Jatkossa haluammekin tarjota nykyistä tuoreempaa ja ajankohtaisempaa tietoa niin keskustelun, mielipiteiden kuin päätöstenkin pohjaksi. Verkossa sivutila ei lopu kesken, joten myös ne lukijat, jotka kaipaavat yksityiskohtaisempaa ja syvällisempää tietoa jostakin aiheesta, voivat helposti perehtyä verkossa lisäaineistoihin, kuten tilastoihin, power pointteihin tai vaikka videoihin.

Uuden verkkojulkaisun tavoitteena on palvella kaikkia lukijoita entistä monipuolisemmin ja tarjota mahdollisimman tuoretta asiaa. Lukijat saavat verkkolehden pääjutuista viikoittain napakan uutiskirjeen. Sen vuoksi on tärkeää, että sähköposti-osoitteesi on oikein rekisterissämme. Jos et ole ilmoittanut vielä sähköpostiasi tai se on muuttunut, lähetä siitä tieto **Anne Marttiselle**, anne.marttinen@luva.fi tai 040 7610 416. Samalla voit myös ilmoittaa, mikäli paperinen lehti on sinulle tarpeeton ja haluat siirtyä pelkästään sähköisen lehden lukijaksi.

Verkkolehti pyritään saamaan Luvan kotisivuille helmikuun aikana, joten seuraa sähköpostiasi ja Luvan verkkosivuja, www.luva.fi.

Kulunut vuosi on ollut toimielias ja kiihkeä koko luonnonvarasektorilla. Paljon uutta, mielenkiintoista ja toiveita lisäävää on tapahtumassa ensi vuonna, joka on myös juhluvuosi Suomen 100-vuotiselle itsenäisyydelle. Koko ala on erittäin hyvässä nosteessa, joten alan tulevaisuus näyttää tällä hetkellä hyvin valoisalta. Suomi on elänyt luonnon varassa jo 100 vuotta, ja uskomme, että elää myös jatkossakin.

Vuoden lopussa kannattaa rauhoittua ja kerätä voimia ensi vuoden haasteita varten.

Levollista Joulunaikaa ja kaikkea hyvää alkavalle Juhlavuodelle 2017.

Pirjo Korhonen-Salapuro
pirjo.korhonen@luva.fi

Sisältö

- 4** Luonnontuotealan yrityksiä on Suomessa noin 700 ja näistä lähes 250 toimii elintarvikkeiden parissa. Kiinnostus luonnontuotealaan on kasvanut huomattavasti viime vuosien aikana. Elintarviketurvallisuudesta vastaa aina valmistaja.
- 8** Verne on metsänomistajien vertaisneuvontahanke, jossa pääroolissa on metsänomistajien kokemusten vaihto. Metsäneuvoja on ryhmän ohjaaja, keskustelun virittäjä sekä kokemusten vaihdon ja yhdessä oppimisen moottori. Tavoitteena on tehostaa metsäneuvontaa ja samalla neuvojen työhyvinvointia.
- 12** Luva-seminaarissa marraskuussa pohdittiin luonnonvara-alan työllisyyttä ja yritystoiminnan haasteita. Alan hyvästä nosteesta huolimatta vaikuttamisen paikkoja on runsaasti ja alan tiiviimmälle yhteistyölle on tarvetta.
- 16** Lihan suoramyyni kasvattaa suosiotaan. Tällä hetkellä 29 prosenttia emolehmätiloista myy tuotteita suoraan kuluttajille. Vuonna 2020 suoramyyniä suunnittelee 44 prosenttia tiloista.
- 18** Slovenia peittyi vuonna 2014 jäätävän sateen seurauksena monen sentin jääkerrokseen, josta aiheutui mittavia tuhoja luonnolle. Ilmastonmuutoksen myötä jäätävät sateet saattavat yleistyä myös Suomessa.
- 20** Urjalan Pertunkulmalta löytyy ainutlaatuinen luomus. Hakalan tilalla asuva **Pentti Kangasaho** ja hänen puolisonsa **Mervi Rintala** ovat rakentaneet klapista kokonaisen komean kylän. Kirkkokin kylästä löytyy – ja sen saa jopa polttaa!
- 25** Osa Kemera-töiden toteutuksesta on tarkastuksissa osoittautunut virheelliseksi. Vaikka ongelma koskee vain harvalukuista toimijoiden joukkoa, se vaatii perusteellista muutosta toimintatapoihin ja asenteisiin. Laadun tuottaminen on metsäasiantuntijoille yhteinen asia kannolta tehtäille saakka.
- 30** Metsäalan opiskelijat julkistivat historian ensimmäisen Vuoden Metsäopettajan marraskuun Metsäpäivillä. Huomionosoituksen sai lehtori **Liisa Kuutti** Lapin ammattikorkeakoulusta. Valinnan kautta opiskelijat haluavat turvata laadukasta metsäalan korkeakoulutusta myös tuleville metsäammattilaisille.
- 33** Agrologien tämänvuotisen palkkatutkimuksen mukaan palkat junnaavat pahasti paikallaan. Vuodesta 2014 lähtien agrologien keskipalkka ei ole kehittynyt lainkaan, kertoo selvitys.
- 36** Agrologit matkasivat lokakuussa viininkorjuumatkalle Pohjois-Portugaliin. Kohteita oli runsaasti ja kokemukset mielenkiintoisia. Rypäleiden polkeminen oli yllättävän kovaa työtä.

LUONNON VARASSA

Metsämies – Skogsmannen v. 1909–1996
Metsätalous – Forestry v. 1997–2015
Agrologit –lehti 1939–2015

Toimitus

Mikonkatu 8 A, 5.krs.
00100 Helsinki
www.luva.fi

Päätoimittaja

Pirjo Korhonen-Salapuro
Puh. 040 761 9176
pirjo.korhonen@luva.fi

Toimittajat/Freelancer

Laura Kujala
Vesa Martikainen
Markku Paananen
Risto Simonen

Kannen kuva Vesa Martikainen

Luonnon Varassa -lehden aineisto- ja ilmestymispäivät 2017

Nro	Aineistopvm.	Ilmestymispvm.
1	23.1.	16.2.
2	14.3.	11.4.
3	9.5.	1.6.
4	25.8.	21.9.
5	11.10.	7.11.
6	20.11.	12.12.

Ilmoitukset

Hilpi Oksanen
Puh. 040 821 4052
hilpi.oksanen@luva.fi

Tilaukset

LUVA – Luonnonvarat ry
pirjo.korhonen@luva.fi
Puh. 040 761 9176

Tilaushinta

35 € /vuosikerta

Osoitteenmuutokset

Anne Marttinen
Puh. 040 761 0416
anne.marttinen@luva.fi

Julkaisija

LUVA – Luonnonvarat ry

Taitto

Tutta Toivonen
Viestintätoimisto Luova Ratkaisu Oy

Paino

Forssa Print 2016
Esko Aaltosen katu 2, 30100 Forssa
Lehden paperi on sertifioitu
PEFC-järjestelmän mukaisesti.
ISSN 2343-2349

Luonnon Varassa -lehti ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä eikä palauttamisesta. Lehti ei vastaa ilmoittajille mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta, jos ilmoitusta ei tuotannollisista tai muista syistä voida julkaista määrättynä päivänä. Lehden vastuu virheellisistä ilmoituksista rajoittuu ilmoituksen hintaan. Huomautukset pyydetään tekemään kirjallisesti 8 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

VTT tutkii:

Syyslehtien väriaineilla värjätään pian ehkä kangasta ja ravintolisiä

Teknologian tutkimuskeskus VTT:llä tutkitaan, miten syksyn lehdistä saisi jalostettua hyödyllisiä ainesosia, uutisoi Yle. Kuivattuna, jauhettuna ja uutettuna lehtiä voitaisiin käyttää paitsi värjäyksessä, myös kosmetiikassa ja ihmisravintona.

Puista pudonneille syksyn lehdille on tällä hetkellä vähän käyttöä. Lehdet jäävät maahan, päätyvät kompostiin tai poltettaviksi.

Teknologian tutkimuskeskus VTT tutkii nyt lehtien hyödyntämistä uudesta näkökulmasta. VTT etsii lehdille käyttöä teollisuuden raaka-aineena, sillä ruskan lehdistä on mahdollista uuttaa erilaisia ainesosia vaikkapa kosmetiikkaa ja tekstiilien värjäystä varten. VTT kehittää parhaillaan lehtien käsittelymenetelmiä eri ainesosien talteen saamiseksi.

– Projektissa on tarkoitus selvittää, miten arvokkaita komponentteja saataisiin

talteen syksyn lehdistä, kertoo VTT:n johtava tutkija **Anna-Stiina Jääskeläinen**.

– Syksyn lehdissä väriaineet ovat karotenoidia ja antosyaaneja. Karotenoidit ovat keltaisia, oransseja ja jopa punaisia. Antosyaanit ovat punaisia. Sekä karotenoidit että antosyaanit ovat ihmiselle terveellisiä, ja niistä voi saada monenlaisia tuotteita, sanoo erikoistutkija **Liisa Nohynek**.

Luonnollisille ainesosille on kysyntää

VTT:n prosessissa puutarhoista ja puistoista kerätyt lehdet kuivataan, jauhetaan ja uutetaan.

VTT on testannut ruskalehtien väriaineita kankaan ja langan värjäyksessä. Toisen lehtien ainesosien merkittävä käyttövaihtoehto on Liisa Nohynekin mukaan kosmetiikassa. Lehtien yhdisteet kiinnostavat myös elintarvikenäkökulmasta.

– Kovasti on kiinnostusta, jos yhdisteitä voisi käyttää ihmisravinnoksi. Se vaatii vielä testejä, Liisa Nohynek toteaa.

Yritykset ovat olleet jo nyt kiinnostuneita lehdistä saatavista aineista.

– Synteettisistä väriaineista pyritään pääsemään eroon, selittää Anna-Stiina Jääskeläinen syytä yritysten yhteydenottoihin.

Väriaineiden uuttamisen jälkeen karkemassaa voidaan käyttää esimerkiksi sielä, mistä se on tullutkin, eli puutarhassa. Massaa voidaan laittaa kasvien juurille estämään rikkaruohojen kasvua.

VTT:llä on tutkittu pääasiassa vaahteran ja koivun lehtiä, mutta myös sekalehtien hyödyntämistä. Väriaineiden lisäksi lehdet sisältävät monia muita yhdisteitä, kuten fenoleja, ligniiniä, hiilihydraatteja ja proteiinia.-YLE. o

*Luonnonkasvien tunnistus on tärkeää.
Kuvassa myrkkyykeiso.*

Elintarviketurvallisuus on tärkeää

LUONNONTUOTTEIDEN SUOSIO KASVUSSA

Luonnontuotteita ovat luonnossa kasvavat tai puoliviljellyt luonnonkasvit, -sienet ja -marjat sekä ns. erikoisluonnontuotteet, joita ovat esimerkiksi mahla, pihka, terva, männynkuori, turve ja kuitukasvit. Luonnontuotealaan kuuluu toiminta raaka-ainetuotannosta markkinointiin sekä neuvonta, tutkimus ja koulutus. Luonnontuotealan yrityksiä on Suomessa noin 700 ja näistä suuri osa, lähes 250 yritystä, toimii elintarvikkeiden parissa. Kiinnostus luonnontuotealaan on kasvanut huomattavasti viimeisten vuosien aikana.

Teksti Seija Niemi

Kuvat Johanna Kinnunen

Valmistaja vastaa aina turvallisuudesta

Luonnontuotteiden käyttöä elintarvikkeis-

sa rajoittaa uuselintarvikeasetus, joka on tullut voimaan vuonna 1997. Uuselintarvikkeita ovat kaikki sellaiset elintarvikkeet tai elintarvikkeen ainesosat, joita ei ole todistustusti ja merkittävässä määrin käytetty elintarvikkeena EU:n alueella ennen 15.5.1997.

Uuselintarvikeasetus koskee alalla kaikkia käytettäviä, luonnosta saatavia, raaka-aineita, joita käytetään kaupallisissa elintarvikkeissa, kuten marjoja, sieniä ja erikoisluonnontuotteita. Elintarvikelain (23/2006) mukaan toimija vastaa aina valmistamansa tuotteen turvallisuudesta ja määräystenmukaisuudesta. Yrittäjien keskuudessa on erityisesti epätietoisuutta siitä, mitä luonnonkasveja saa käyttää missäkin tarkoituksessa. Marjojen ja sienten osalta tätä ongelmaa ei ole, eikä niiden käyttöä ennen vuotta 1997 ole kyseenalaistettu.

Aikaisemmin sienten myyntiä rajoitti Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus ruokasienten kaupan pitämisestä (489/2006), eikä Suomessa saanut myydä muita kuin kauppasieniksi nimettyjä sieniä. Ruokasieniasetus kumottiin vuonna 2012 ja nyt Evira ylläpitää ohjeellista luetteloa suositeltavista ruokasienistä. Listan sienet ovat samoja kuin entiset kauppasienet (kauppasieniluettelo 2006), eikä näitä sieniä lähtökohtaisesti pidetä uuselintarvikkeina.

Sen sijaan, mikäli kaupallisissa elintarviketuotteissa haluaa käyttää muita kuin listan sieniä, on niille riittävän laajan, ennen vuotta 1997, käyttöhistorian osoittamisen kautta saatava ei-uuselintarvike (NOT NF) -status. Sienistä saa käyttää sekä lakin että jalan – sieniä ei tarkastella sienien osien mukaan. Pakuri on herättänyt paljon kiinnostusta yrittäjien keskuudessa ja siitä onkin käyty lukuisia julkisia keskusteluja. Pakurin käyttö on tällä hetkellä sallittu vain ravintolisänä sekä kansallisesti yrittäenä.

Luonnonkasvien käyttö kaupallisessa toiminnassa on rajoitetumpaa. Luonnonkasveja käsitellään kasvinosittain ja käyttöhistoriaa on osoitettava riittävästi kasvinosakohtaisesta laajasta elintarvikekäytöstä ennen vuotta 1977 saadakseen NOT NF -statuksen. Luonnonkasvien käytön helpottamiseksi Evira on sallinut kansallisen pienimuotoisen käytön, joka jaetaan yrttitee-, mauste- ja annoskoristekäyttöön. Jos kasvia aikoo käyttää esimerkiksi mausteena, tulee käyttöhistorian olla juuri maustekäytöstä, yrttiteekäytössä yrttiteekäytöstä ja annoskoristekäytössä annoskoristekäytöstä. Lista luonnonkasveista on julkaistu

Maitohorsman versoja saa tällä hetkellä hyödyntää kaupallisissa elintarvikkeissa vapaasti uuselintarvikeasetuksen sitä rajoittamatta.

Eviran internetsivustolla. Listassa esitetään kasvit ja kasvinosat sekä niiden sallittu elintarvikekäyttö. Evira päivittää listaa aina tarvittaessa.

Kestävä keruu

Luonnontuotteiden käytön perustana on ehdottoman varma tunnistaminen ja raaka-aineen laatu. Raaka-aineen tarpeen kasvaessa kasvaa myös poimijoiden ja koulutusten tarve. Luonnontuotteet kerätään aina puhtailta paikoilta ja poimijoiden tulee huolehtia, että suojaetäisyys teihin on riittävä. Keruussa huomioidaan jokamiehen oikeudet sekä mahdollinen, tarvittava maanomistajan lupa. Hyvälaatuiset ja terveet raaka-aineet kerätään kuivalla ilmalla ja niitä käsitellään mahdollisimman vähän. Poimijoiden tulee tehdä omaehtoista laa-

Pientuotantona valmistettavissa jäätelöissä maistuvat aidot luonnonantimien maut.

dunvalvontaa kaikissa toiminnan vaiheissa.

Elintarvike- ja pienimuotoiseen käyttöön sallittujen luonnonkasvien listalla on mukana myös kasveja, joiden keruuta luonnosta ei suositella niiden harvinaisuuden takia. Tällaisia kasveja ovat esimerkiksi paikallisesti esiintyvä keto-orvokki, harvinainen isotakiainen, erittäin harvinainen koiranruusu sekä silmällä pidettävä kangasajuruoho. Luonnonyrhtioppaassa esitetään usealle yleisellekin kasville, kuten valdelma, mustaherukka ja ahomansikka, keruun rajoittamista luonnosta tai kokonaan keruusta luopumista esimerkiksi Raahen Kajaani -linjan pohjoispuolella.

Seija Niemi, agrologi (AMK), keruutuotetarkastaja, projektipäällikkö, Teollisuus ja luonnonvarat, Lapin ammattikorkeakoulu

Lähteet

Elintarvikelaki 23/ 2006. Osoitteessa: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060023>

Evira. Uuselintarvikkeet. Osoitteessa: <https://www.evira.fi/elintarvikkeet/valmistus-ja-myynti/yhteiset-koostumusvaatimukset/uuselintarvikkeet/>

Moisio, S. 2016. Luonnonyrhtiopas. Hyvän käytännön ohjeet luonnonyrttialalle. Opetushallitus.

Ristioja, A. 2016. Toimialaraportit – luonnontuoteala. Työ- ja elinkeinoministeriö, Maa- ja metsätalousministeriö ELY-keskus, Tekes, Finpro. Osoitteessa: http://www.temtoimialapalvelu.fi/fi-les/2619/5_2016_Luonnontuoteala.pdf

Ympäristöministeriö. 2016. Jokamiehen oikeudet. Lainsäädäntöä ja käytäntöä. Osoitteessa: <http://www.ym.fi/download/noname/%7B1A3F4736-3223-48E6-8FD0-A38CD8C8E544%7D/57648>

Voimakkaasti leviävä vuohenputki on ruoanlaitossa oivallinen villivihannes, jonka nuoria lehtiä voi hyödyntää niin raakana kuin kypsennettynä.

Uusi loikka Suomen biotaloudelle

Elämme monella tavalla murrosaikaa Suomen uusiutuvien luonnonvarojen käytössä ja jalostuksessa. Myös maailmanlaajuisesti uusiutuvuus ja kierrätettävyys sekä resurssitehokkuus ovat koko ajan nousemassa koko maapallon pelastustekijöiksi. Tässä tilanteessa on tärkeätä, että Suomi on kärkikahinoissa mukana ottamassa oman luonnollisen paikkansa meille kaikille niin tutulla vahvan osaamisen luonnonvara-alalla.

Suomessa metsäteollisuus investoi nyt aktiivisesti tulevaisuuden biotuotteiden jalostukseen. Tästä investointien jaksosta näyttää tulevan aika pitkä, jos edes osa nyt suunnitelluista jalostuslaitoksista toteutuvat. Metsät ovat tänä päivänä vakaakäytössä Suomessa, joten kaikki uudet hankkeet ovat tervetulleita. Ilahduttavaa on myös, että täysin uusia toimijoita kiinnostaa metsien kasvu ja hakkuumahdollisuudet sekä puun yhä tehokkaampi hyödyntäminen.

Jo nyt alkaa kuitenkin kuulua enemmän tai vähemmän huolestuneita puheenvuoroja puun riittävyydestä tulevaisuudessa. En näkisi tässä lainkaan ongelmaa. Kaikki lopulliset investointipäätökset tehdään vuosia kestävien perusteellisten toimintaympäristön analyysien ja laskelmien ja perusteella. Puheet sektorin ”yli-investoisesta” ovat lähinnä investointeja suunnittelevien tahojen aliarvioimista. Tämän tasoiset toimijat tietävät kyllä mitä tekevät.

Luonnonvarakeskuksessa on parhaillaan käynnissä Metsä 150 -projekti, jossa tutkitaan miten talousmetsien kasvua ja puuntuotantoa voidaan lisätä ja tehostaa kannattavasti ja kestävästi. Projekti alkoi huhtikuussa ja kestää tämän vuoden loppuun.

Metsien vuotuinen kasvu on kaksinkertaistunut runsaan 50 vuoden aikana. Jo metsien

nykyiset hoitorästit kertovat kuitenkin siitä, että maailma ei pysähdy nykyiseen 104 miljoonan kuutiometrin vuosikasvuun, jos hoidamme asioita vielä paremmin tulevaisuudessa. Luonnonvarakeskuksen hankkeessa tutkitaan nimenomaan, mitkä ovat mahdollisuudet lisätä metsien kasvua jopa 150 miljoonaan kuutiometriin vuodessa.

Luke tekee tässä rohkean, ennakkoluulottoman, mutta myös odotetun avauksen! Meto peräänkuulutti jo ennen nykyistä maan metsästrategian tekoa tällaisia tavoitteita tulevaisuuden metsätaloudelle. Uskoisin, että metsäalaa kiinnostaa kovasti Luonnonvarakeskuksen 150 -hankkeen loppupäätelmä ja ehdotukset.

<https://www.luke.fi/uutiset/metsien-kasvu-150-miljoonaa-kuutiometriin-vuodessa-mahdollista/>

Uusiutuvien luonnonvarojen jalostus liikkuu tällä hetkellä eteenpäin laajalla rintamalla, perinteinen ”metsän ja pellon” raja näyttää hämärtyvän. Äskettäin tuli esimerkiksi uutinen siitä, että bioöljyn tuotannosta saattaa tulla mielenkiintoinen vaihtoehto perunanviljelijöille. En olisi yllättynyt, vaikka peltoviljelyn kuitutuotannosta tulisi vastaavantyyppisiä uutisia. Myös luonnontuoteala liikkuu sujuvasti metsän ja pellon rajamailla uusien innovaatioiden myötä.

Vaikkakin luonnonvara-alalla on tiukka kilpailutilanne, tarvitsemme myös alan yhteishenkeä. Kaikki riippuu meistä itsestämme ja kyvystämme nähdä meidän yhteinen etumme. Tässä alan lähellä käytäntöä olevilla asiantuntijoilla on avainrooli asioiden eteenpäin viemisessä. Suomessa on nyt kaikki pelimerkit olemassa uudelle biotalousloikalle, uusille liiketoiminta-alueille ja markkinavetoisille uusille työpaikoille.

Håkan Nystrand

Håkan Nystrand
puheenjohtaja
LUVA – Luonnonvarat

METSÄASIOISTA IHMISENÄ IHMISELLE

Metsänomistajien vertaisneuvontahanke Verne tavoittelee metsäneuvojen työnkuvaan uusia ideoita ja yhä parempaa työssä viihtymistä. Hankkeessa testataan, voisivatko metsänomistajat itse jakaa oppejaan ja kokemuksiaan toiselle samanlaiselle metsänomistajalle metsäammattilaisen ohjaamana. Saataisiinko metsäneuvonnasta samalla myös irti enemmän tehoja?

Teksti ja kuvat Vesa Martikainen

Samanlaiselta ihmiseltä samanlaiselle ihmiselle kerrottu tieto ja kokemus voi innostaa metsänomistajaa sitoutumaan metsiinsä ja metsäomaisuutensa hoitoon entistä enemmän.

Maailma muuttuu, ja niin on muuttanut metsäalakin muun muassa lakien, metsänomistajien ja organisaatioiden vinkkeleistä. Haasteita ovat muun muassa erilaisten metsänomistajien tavoittaminen, kaikille eivät riitä samat neuvot ja tuottavuuspaine on niistänyt aikaa henkilökohtaiselta kontaktilta metsässä.

Suomen Metsäkeskuksen ja Luonnonvarakeskus Luken yhteisessä kolmivuotisessa Verne – metsänomistajien vertais-

neuvontahankkeessa pääroolissa on metsänomistajien kokemusten vaihto. Hyvien ja ei niin hyvien. Metsäneuvojan rooli on olla ryhmän ohjaaja, keskustelun virittäjä sekä kokemusten vaihdon ja yhdessä oppimisen moottori.

Hankkeen pääkohderyhmä ovat metsäneuvojat, joita ovat myös metsäpalveluyrittäjät omassa työssään.

– Iso tavoite ja maali on kehittää ja tehostaa metsäneuvontaa, ja sitä kautta vai-

kuttaa hyvällä tavalla metsäneuvojen työhyvinvointiin, tiivistää projektipäällikkö **Mikko Kurttila** Luonnonvarakeskuksesta.

Vernessä testataan vertaisoppimista kolmella mallilla. Pohjoissavolaisten Terwon naismetsänomistajien ja Konnuslahden metsänomistajien yhteisöillä, pääkaupunkiseudun pohjoiskarjalaisten metsänomistajien ryhmällä ja itäsuomalaisten metsänomistajien virtuaalisella kohtauspaikalla (metsakeskustelut.fi).

Metsän- ja luonnonhoidon asiakasneuvoja **Marjut Pirinen** metsäkeskus Pohjois-Savosta on suitsinut Tervon ja Konnuslahden ryhmiä. Pirinen kertoo keskustelujen olleen runsaita ja vilkkaita, ja mukana on ollut myös nuorempaa metsänomistajina jatkavaa polvea.

– Erityisesti on huomattu, että naismetsänomistajien ryhmässä keskustelu on ollut innokasta, kun ei miehiä ole mukana. Kun yleensä isäntä on tehnyt metsäpäätökset, niin nyt hekin voivat osallistua metsänhoitoon.

Mielenkiintoinen aihe ja kutsu tutulta metsänomistajalta on saanut tulemaan mukaan, ja kohteiden näkeminen aidossa ympäristössä on ollut tärkeää oppimiselle ja vinkkien saamiselle.

Juukalainen metsäkeskus Pohjois-Karjalan metsän- ja luonnonhoidon asiakasneuvoja **Ulla Gröhn** on ohjannut metsänomistajien ryhmää Helsingissä. Pohjoiskarjalaisuus on ollut myös metsäasioissa sopivan yhdistävä linkki, mutta kiire on pitänyt tapaamiset vain pääkaupunkiseudulla.

Gröhn on ollut metsäkeskuksen leivissä yli 20 vuotta. Aikaisemmin päätyönä oli metsäsuunnittelu ja tila-arvioinnit, nyt metsäkeskusremontin myötä työ on muuttunut pitkälti toimistotyöksi.

Puolet työajasta on nyt Verne-hankkeelle tehtävää työtä, ja mukava niin.

– Kyllähän se on minun työtä monipuolistanut hirmu paljon. Työhön on tullut ihan uusi näkövinkkeli. Minun rooli on olla kuuntelija ja tukihenkilö, metsänomistajat kyllä osaavat neuvoa toisiaan.

– Olen kehittynyt kuuntelijana enemmän kuin neuvojana, myös metsäkeskustelut-palstan yhtenä ylläpitäjänä toimiva Gröhn sanoo.

Sekä Ulla Grön että Marjut Pirinen hakevat ryhmien ohjaajiksi. Pirinen sanoo läheneensä metsään ilman enempää kokemusta ryhmien ohjaamisesta, yhtä opasta aina vilkuillen ja miettien mitä nyt tehdä.

– Oli aluksi, että mitenköhän lähtee sujumaan. Mutta kyllä minä olen tykännyt, minusta on hirveän kivaa ollut.

Sekä Pohjois-Savossa että pääkaupunkiseudulla on tapaamisissa ollut mukana myös muita neuvojia eri organisaatioista, mikä on myös hankkeen tavoitteenakin.

Digitaalisuus lisää osallistumista

Hieman yli 300 000 euron ESR-rahoituksella toimiva Verne-hanke kestää vielä ensi vuoden loppuun. Marraskuun puolivälissä Joensuussa ja Kuopiossa pidettiin väliseminaarit, joissa tarkasteltiin tähänastisia tuloksia.

RYHMÄLLÄ OLTAVA TURNAUSKESTÄVYYTTÄ

– Siinä on siementä, siinä on ideaa, toteaa metsänomistajien vertaisneuvonnasta metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjalan erityisasiantuntija **Sakari Tikka** istuttuaan iltapäivän Verne-hankkeen väliseminaarissa Joensuussa.

Verne-hankkeen sisältö oli hänelle uutta ennen seminaaria. Pieni skeptisyys siitä, yritetäänkö kaikista metsänomistajista tehdä omatoimisia, kääntyi positiivisten pohdintojen puoleen.

– Vertaishenkilöt, joissa kipinä syttyy, varmasti innostuvat aidosti. Onhan kyse omasta metsästä ja haluavat oppia.

– Minäkin voisin varmasti olla ryhmän ohjaajana, jos vain organisaatiolla on siihen resursseja. Annetaanko pelimerkkejä, nähdäänkö markkinakanavana, joka palvelee metsänomistajan etua.

Tikka sanoo itsekin ajatelleensa jo aiemmin metsänomistajien keskustelemaa pienryhmää, mutta ehken enemmän metsänhoitoyhdistyksen palveluiden markkinoinnin ja myynnin vinkkeistä.

– Oleellista on, kuinka saadaan ryhmä muodostumaan ja kuinka löytyy ne ”kympit”, jotka jaksavat pitää ryhmän kasassa ja syöttää sinne koko ajan uutta ja ajankohtaista.

– Silloin se saattaa kestää, ja toimia vuodesta toiseen.- vm.o

Sakari Tikan mukaan nykytekniikalla voisi onnistua saamaan mukaan neuvontaan yhä enemmän myös etämetsänomistajia. Metsäsuunnitelma on jo taskussa, ja esimerkiksi kuvauskopterilla saa livekuvaa metsästä.

Tutkija **Hanna Kumela** Luonnonvarakeskuksesta on ollut mukana havainnoijana sekä Pohjois-Savon että Helsingin tapaamisissa. Kumelan mukaan ryhmän vetäjän on panostettava vuorovaikutuksen syntymiseen. On puhuttava ja kuunneltava sopivasti.

– Tärkeätä on saada aikaiseksi metsänomistajien välistä keskustelua. Keskustelu muiden ryhmäläisten kanssa edistää oppimista.

Kaikista ei ole ryhmän ohjaajaksi, mutta ennakkoluuloton oppii kyllä.

– Varmaankin lähtökohtaisesti ne, jotka ovat halukkaita. Ja järjestetään pereh-

dytys, johon kaikki voivat osallistua, Kumela tiivistää ryhmän vetäjän perusominaisuuksia.

Tunne ryhmään kuulumisesta kannustaa osallistumaan, ja ryhmiä kootessa onkin tärkeää huomioida osallistujien erilaiset tarpeet.

Joensuun ryhmäkeskusteluissa vertaisneuvontaa pidettiin kannatettavana kehittämisen kohteena, ja sen avulla saadaan esiin myös tarpeita uusille palvelutuotteille. Kysymyksiä tosin herättivät, kuka maksaa toiminnan hankkeen loputtua ja kellä riittää kärsivällisyyttä odottaa tuloksia.

Iso kysymys tulee olemaan ryhmien kasaaminen. Konnuslahdella on toiminut hyvin muun muassa eläkkeellä olevan metsäasiantuntijan tekemä työ, mutta Luken tutkija **Teppo Hujala** ehdottaa ryhmien etsintää myös metsätalouden ulkopuolelta.

Loppujen lopuksihan tehokasta neuvontaa ei ole se, jos samat ihmiset ovat aina ”oppimassa” samoja asioita.

– Joku muu valmis ryhmä voisi vetää mukaansa niitä, joita ei ole ennen tavoiteltu, Hujala näkee.

Tällainen valmis ryhmä voisi olla esimerkiksi kyläyhdistys tai paikallinen metsästysseura.

Metsäkeskustelut-palsta on ensimmäinen metsäkeskuksen oma sähköinen keskusteluympäristö. Projektiryhmäkin myönsi, että palvelu on enemmän viime vuosikymmenen kuin 2020-luvun tekniikkaa. Keskustelussa painotettiin digitaalisuuden antamien mahdollisuuksien lisäämistä.

Kuvaskoopereilla voi surrata pitkin palstoja, ja suorilla streaming-lähetyksillä vertaisryhmät sekä ryhmien vetäjät voivat olla missä vain.

– Kohta kävellään metsäretket omalla sohvalla, tiivistä tulevaa metsäkeskuksen bioenergian ja -talouden asiantuntija Urpo Hassinen.

Oppaasta apua ja kaikki mukaan

Kokemuksien perusteella kasataan ensi vuoden aikana myös vertaisryhmän ohjaajan opas. Siihen kootaan tiivistetysti ne asiat, joita hyödyntämällä metsäneuvoja osaa käsitellä myös metsänomistajaryhmiä. Sen metsän käsittelynhän pitäisi olla jo hallinnassa.

Äkkiseltään ajatellen oppaasta voisi olla apua myös muussa arkisessa metsäneuvojan työssä. Opasta tehdään yhteistyössä Karelia- ja Savonia-ammattikorkeakoulujen kanssa.

– Tavoitteena on myös, että jos löytyy sopiva kurssi tai täydennyskoulutus, niin me voitaisiin ensi vuonna käydä pitämässä asiasta luento tai pari esimerkiksi ammattikorkeakouluissa, Kurttila vinkkaa.

Ulla Gröhn vetää etämetsänomistajien ryhmää pääkaupunkiseudulla. Gröhn sanoo, ettei miettinyt hetkeäkään, hakisiko, kun ryhmän ohjaajan paikka tuli auki. ”Tällaiset hankkeet ovat tosi piristäviä”.

Kurttila muistuttaa, että lähtökohtana on ollut kehittää vertaisneuvonnan mallia yleishyödyllisen organisaation (metsäkeskus) kautta, ja tulokset ovat jatkossa kaikkien organisaatioiden ja yrittäjien hyödynnettävissä.

– Jos jollekulle tulee aiheeseen liittyviä ajatuksia ottaa malleja omaan toimintaan, niin meihin saa olla erittäin mieluusti yhteyksissä.

Pääkaupunkiseudulla on pohdittu asioita pienryhmissäkin. **Vesa Kervinen** miettii etämetsänomistamisen hyviä ja huonompia puolia.

RAUHALLISTA JOULUA

ja hyvää kasvun vuotta sekä
entistä tuottoisampia vuosikymmeniä.

Toivoo jalostetun
metsänuudistamisen
asiantuntija

SVENSKA
SKOGSPLANTOR

Wolffintie 36, Vaasa
Puh. 0500 569566

johan.gronros@skogsplantor.fi
www.skogsplantor.fi

Ilpo Tikkanen jatkaa Metsämiesten Säätiön puheenjohtajana

Metsämiesten Säätiön hallitus valitsi syyskokouksessaan 30.11.2016 metsäneuvos **Ilpo Tikkanen** jatkamaan Säätiön hallituksen puheenjohtajana. Tikkanen on toiminut tehtävässä vuodesta 2011 lähtien.

Varapuheenjohtajaksi valittiin metsätalousneuvos **Matti Malkamäki**. Säätiön arvopaperisijoituksista vastaavana sijoitustoimikunnan puheenjohtajana jatkaa hallituksen jäsen, talousneuvos **Simo-Pekka Helander**.

Säätiön hallituksen jäsenten toimikausi on kolme vuotta. Kun henkilö on täyttänyt 67 vuotta, häntä ei voida enää valita uudelleen. Erovuoroisen hallituksen jäsenen aluetoimitsija (eläk.) **Kalevi Hänninen** tilalle hallitukseen valittiin 1.1.2017 alkaen työehtosihteeri **Jari Sirviö** Jyväskylästä. Muista erovuoroisista hallituksen jäsenistä jatkavat **Erkki Eteläaho** ja **Juha Mäkinen**.

Hallituksen varapuheenjohtaja **Kalevi Hänninen** on kutsuttu Säätiön kunniajäseneksi. Kalevi Hänninen on ollut Säätiön hallituksessa vuodesta 1996 ja varapuheenjohtajana vuodesta 2006. Hän on vakaata, harkitsevaa, rakentavaa ja kauaskatseista metsämies. Hänninen jättää vuoden lopussa Säätiön hallituksen ikäpykälän vuoksi. Kunniajäsen-arvonimiä voi Säätiöllä olla kerrallaan enintään yksi.

Lisätietoja:

Metsämiesten Säätiön toimitusjohtaja
Ilari Pirttilä, puh. 050 598 9920

Opiskele ammattiin OSAOssa

Yhteishaku 21.2.–14.3.2017

Oulun seudun ammattiopiston
Taivalkosken yksikön koulutustarjonta
yhteishaussa www.opintopolku.fi
(myös ylioppilaille)

Kaivosalan perustutkinto,
kaivosmies

Metsäalan perustutkinto,
metsäkoneenkuljettaja

Rakennusalan perustutkinto,
maarakennuskoneenkuljettaja

Mikäli opintosi ovat jääneet kesken, sinulla on mahdollista jatkaa opintosi loppuun kaivos-, metsä- ja rakennusalan perustutkinnossa sekä sosiaali- ja terveysalan perustutkinnossa (lähihoitaja).

Kysy vapaista opiskelupaikoista jatkavilla luokilla!

ALKAVAT AIKUISKOULUTUKSET

Kaivosalan perustutkinto

Rakennusalan perustutkinto
(maarakennuskoneenkuljettaja)

Maarakennusalan ammattitutkinto

**Metsäkoneenkuljettajan
ammattitutkinto**

Metsäalan perustutkinto
(metsäkoneenkuljettaja)

**Puutavaran autokuljetuksen
ammattitutkinto**

Katso lisätiedot ja hakuajat
www.osao.fi/aikuiskoulutuskalenteri

Lisätiedot: Opinto-ohjaaja Seija Pekkala
p. 040 5424 494, seija.pekkala@osao.fi

www.osao.fi

Luva-seminaarissa pohdittiin alan työllisyyttä

LUVA Luonnonvarat ry:n asiantuntijaseminaari ”Luvassa 100 000 työpaikkaa?” pidettiin marraskuussa Metsäpäivien ja- messujen yhteydessä Helsingin Messukeskuksen tiloissa. Seminaarissa pohdittiin mm. miten kotimaiset luonnonvarat muutetaan kestäväksi liiketoiminnaksi, mistä alalle saadaan uusia työpaikkoja ja mitä se edellyttää alan asiantuntijoilta, koulutukselta ja yrittäjyydeltä.

Yleisöllä oli mahdollisuus kommentoida ja äänestää älypuhelimillaan seminaarin aikana.

Pääpuhujaksi oli lupautunut ministeri **Olli Rehn**, mutta kaivosyhtiö Terrafame Oy:n tilanne muutti ministerin suunnitelmia viime hetkellä. Rehnin esitys kuitenkin kuultiin valtiosihteeri **Jari Partaselta**, joka paikkasi kiireistä ministeriä. Puheessa korostettiin, että biotalous tulee olemaan luontaistalouden ja fossiilitalouden jälkeen seuraava suuri talouden aalto, jonka avulla luonnonvaroja käytetään kestävästi tuotteiden, energian, ravinnon ja palveluiden tuottamiseen. Uusien työpaikkojen luominen on tässä aallossa keskeisessä asemassa. Ministeri Rehnin mukaan kestävä talouden perusta on nimenomaan Suomen luonnonvaroissa.

Aamupäivän alustus Luonnonvaroista liiketoiminnaksi kuultiin VTT:n Raija Lantolta. Luonnon vara-alan yritystoiminnasta kertoivat Jyrki Leppälä Trans Farm Oy:stä, joka on maailmantasollakin merkittävä pitkän linjan kuminan viljelyttäjä sekä Janne Poranen Spinnova Oy:stä. Spinnova on

keskisuomalainen yritys, joka tuottaa puukuidusta lankaa.

Yrittäjän tiellä paljon sääntelyä

Iltaapäivän paneelikeskustelussa oli mukana useita toimijoita eri luonnonvara-aloilta. Tavoitteena oli löytää keskustelussa niitä haasteita ja pullonkauloja, jotka hankaloittavat luonnonvara-alan yritystoimintaa ja uusien työpaikkojen syntymistä. Keskustelu olikin vilkasta ja myös yleisöllä oli mahdollisuus osallistua keskusteluun mm. kommentoimalla puheenvuoroja viestisellään omalla älypuhelimellaan.

Yleisöarvion mukaan markkinoinnin ja verkostoitumisen vaikeudet ovat suurin este innovatiiviselle luonnonvara-yrittäjyydelle Suomessa. Tätä mieltä oli lähes 42 prosenttia kuuntelijoista. Lainsäädäntö sekä pääomien ja tukijärjestelmien puute on esteenä runsaan 29 prosentin mielestä.

Paneelissa kävikin ilmi, että vaikka

luonnonvara-alan mahdollisuuksiin uskotaan vahvasti, myös valtiollisella tasolla, monet pienet yksittäiset esteet mm. lainsäädännössä ja raaka-aineen hankinnassa esimerkiksi luonnontuote-alalla hankaloittavat yritystasolla uusien ratkaisujen ja ideoiden toteuttamista. Panelistit myös toivoivat valtiovalalta, että bioenergian ohella tuettaisiin aktiivisemmin myös muita innovatiivisia luonnonvara-alan osa-alueita, joilla on sekä kasvupyrkimyksiä että kasvumahdollisuuksia maailmalla.

Yleisö pääsi äänestämään omalla kännykällään muutamaan luonnonvara-alaa koskevaan kysymykseen. Kysymykset ja vastausjakautuma löytyvät Luvan verkkosivuilta, <http://www.luva.fi/ajankohtaista/luvan-tapahtumat/>. Kyselyn perusteella noin 70 % yleisöstä arvioi, että luonnonvarat ovat Suomen kansantalouden perusta vuonna 2025.

Vaikka lopullista vastausta uusien luonnonvara-alan työpaikkojen syntymiseen ei

yhden päivän aikana löytynytään, selkeästi nousi esille, että luonnonvara-alalla on vahva tarve yhteiseen vaikuttamiseen, jotta yritystoimintaa ja työpaikkojen syntymistä hidastavia esteitä saadaan purettua. Yleisöäänestyksen perusteella 87,5 % vastanneista oli sitä mieltä, että luonnonvara-

alalla on tarvetta tiiviimpään yhteistyöhön. Paneelissa olivat mukana **Katja Misi-kangas**, Luontoyrittäjyysverkostosta, **Kari Vuorinen** Plantui Oy:stä, **Eveliina Pokela**, Uusipuusta, **Juha Korhonen** Hämeen ammattikorkeakoulusta, Santtu Vekkeli, Nordic Insect Economy Ltd:stä ja **Tomi Kanto-**

la, Raisioaquasta. Paneelin vetäjänä toimi toimittaja **Helena Raunio** AlmaMediasta.

Paneelikeskustelussa nostettiin esiin luonnonvara-alan yrittäjyyden ja työllisyyden haasteita.

Kiertotalous kulkee tänä päivänä käsikädessä biotalouden kanssa.

Pudasjärven metsänhoitoyhdistys 80 vuotta

Metsänomistajan tärkein tuki on hyvä neuvoja

Metsänhoitoyhdistys Pudasjärvi ry juhli 80-vuotista taivaltaan 19. marraskuuta Pudasjärven Hirsikampuksella. Juhlassa julkaistiin **Erkki Taskilan** koostama yli 200 sivuinen historiateos. Metsäasian-
tuntijoiden työn merkitys nousi juhlien puheissa selkeästi esille.

Metolaiset rakentavat uskottavuutta

MTK:n metsävaltuuskunnan puheenjohtaja **Mikko Tirola** korosti tervehdyspuheessaan metsäasiantuntijoiden merkittävää roolia koko metsänhoitoyhdistyskentän kehittämisessä.

– Yhdistyksen neuvojat ovat keskeisiä henkilöitä, kun yhdistysten toimintaa uudistetaan, viedään eteenpäin ja rakennetaan uskottavuutta, Tirola muistutti. – Yhdistyksen neuvoja on lähimpänä metsänomistajaa.

Näinhän on ollut viimeiset 80 vuotta. Juhlassa muistettiin ansiomerkein ja pöytästandardien lukuisia henkilöitä ja myös yhteistyökumppaneita. Mhy Pudasjärvi ry:n kunniapuheenjohtajaksi nimettiin **Esko Piipponen**.

Metsänhoitoyhdistys Pudasjärvi on yksi Suomen vanhimmista metsänhoitoyhdistyksistä. Se perustettiin paikallisten metsänomistajien yhteiselimeksi ja neuvontajärjestöksi, jonka palkkaama metsäalan asiantuntija antoi jäsenille ammattiapua puunmyyntiin liittyvissä tehtävissä ja huolehti samalla metsänhoitoon liittyvästä valistus- ja koulutustyöstä. Työ ei ole mennyt hukkaan, kerrotaan Erkki Taskilan historiikissa. Alueen yksityismetsissä kasvaa tänä päivänä puuta enemmän kuin koskaan aikaisemmin.

Metsänhoitoyhdistys Pudasjärven 80-vuotisjuhlaan osallistui yli 150 henkilöä.

Metsänhoitoyhdistys Pudasjärvi ry; Erkki Taskila: Metsänomistajan asialla; 204 s. Kirjaa voi tiedustella Pudasjärven metsänhoitoyhdistyksestä

Mhy Pudasjärven historiikki sisältää runsaasti kuva- ja lehtileikeaineistoa.

Juhlapuhujana oli MTK:n puheenjohtaja **Juha Marttila**, joka keskittyi puheessaan puurakentamiseen ja erityisesti hallitusohjelmassa mainittuun rakentamismääräysten purkamiseen.

– Keskiverto puinen omakotitalo varastoi rakenteisiinsa hiiltä määrän, joka vastaa yhden kuluttajan keskivertoautoilun yli 10 vuoden hiilidioksidipäästöjä. Hiilen varastoiminen puurakennuksiin on parasta mahdollista ilmastopolitiikkaa sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä, muistutti Marttila.

Marttilan mielestä oleellista onkin viedä eteenpäin puukerrostalorakentamista ja julkisten rakennusten rakentamista puusta.

– Kun asia on kirjattu hallitusohjelmaan, pitäisi sen eteen myös hallituksen konkreettisesti tehdä jotain, Marttila toteasi. – Toimenpiteitä odotellaan.

Pudasjärven hirsikampus on erinomainen esimerkki puurakentamisesta kaikille Suomen kunnille ja kaupungeille, Marttila kiitteli. Juha Marttilan mielestä puurakentaminen kannattaakin ottaa kaikissa kunnissa ensi vuoden kunnallisvaalien teemaksi.

Työsuhteen olennaisen ehdon muuttaminen

Korkein oikeus täsmensi menettelyn vaatimuksia

Yrityselämän muutokset aiheuttavat tarpeita muuttaa työsuhteen keskeisiäkin ehtoja. Millaisin edellytyksin se on hyväksyttävää? ja Millaista menettelyä tällöin on käytettävä?

Työsopimuksen olennaisen ehdon yksipuolinen muuttaminen rinnastetaan vaikutuksiltaan työsuhteen irtisanomiseen ja uuden työsuhteen tarjoamiseen, vaikka työnantajan todellinen tarkoitus ei olisi irtisanoa työntekijää tai vähentää työvoimaa. Niinpä oikeuskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että työnantaja voi irtisanomisen sijasta yksipuolisesti toimenpitein irtisanomisperusteella ja irtisanomisaikaa noudattaen muuttaa työsuhteen olennaisia ehtoja kuten työtehtäviä, palkkaa ja työntekopaikkaa.

Irtisanomisperuste voi olla tällöin henkilöön liittyvä syy, kuten työkyvyn olennainen alentuminen muutoin kuin tilapäisesti, tai tuotannollis-taloudelliset syyt. Käytännössä muutos voidaan toteuttaa kahdella tavalla. Työsopimus voidaan irtisanoa ja tarjota samalla uutta työsuhteen ehdoin. Työnantaja voi myös ilmoitusmenettelyä käyttäen yksipuolisesti muuttaa työsuhteen ehtoja irtisanomisperusteeseen vedoten ja irtisanomisaikaa noudattaen. Molemmissa tapauksissa muutos astuu voimaan vasta irtisanomisaajan kuluttua, elleivät työnantaja ja työntekijä sovi muusta ajankohdasta.

Millainen ilmoitus muutoksesta riittää?

Korkein oikeus on tuoreessa ratkaisussaan 2016:80 selvittänyt menettelyn vaatimuksia tilanteissa, joissa vanhaa työsuhteen ehtoja ei irtisanoa ja työntekijä ei hyväksy muutosta.

Työsopimuksen ehtoja muutettaessa työntekijän on tärkeä tietää, että toimenpiteen taustalla on työnantajan näkemyksen mukaan irtisanomiseen oikeuttava syy ja että työsuhteeseen entisin ehdoin päättyy. Työntekijän on myös tärkeä tietää, että jollei hän hyväksy työnantajan ilmoittamia uusia ehtoja, työsuhteeseen päättyy irtisanomisaajan kuluttua työnantajan ilmoituksen

perusteella. Niinpä ellei vanhaa työsuhteen ehtoja irtisanoa, työsuhteen olennaisen ehdon muuttamiseen tähtäävän ilmoituksen tulee kuitenkin sisältää selvät tiedot irtisanomisperusteesta, muutettavasta ehdosta ja sen voimaantuloajankohdasta samoin kuin siitä, milloin työsuhteeseen päättyy, ellei työntekijä hyväksy tarjousta.

Yleinen ilmoitus ja työntekijän tietoisuuteen tehtävien tai toimipaikan muutoksesta ei riitä, vaikka asiasta olisi käyty yhteistoimintaneuvottelut. Korkeimman oikeuden ratkaisemassa tapauksessa ei ollut riittävää, että yhteistoimintaneuvottelujen jälkeen henkilöstötilaisuudessa ja myös kirjallisella ilmoituksella työntekijälle oli ilmoitettu yrityksen toimipaikan siirrosta toiselle paikkakunnalle ja toiminnan loputtamisesta entisellä paikkakunnalla määräpäivänä.

Korkein oikeus katsoi, ettei tuollaisten ilmoitusten perusteella irtisanomisaika ollut alkanut kulua, jotta muutos työntekijän työsuhteen ehdoin olisi astunut voimaan ja jotta työsuhteeseen olisi päättynyt työntekijän kieltäytyessä muutoksesta. Edellä kerrottiin tavoin ilmoituksesta tulee käydä selvästi ilmi irtisanomisperuste ja se, että työsuhteen muutosta tarjotaan irtisanomisen sijasta.

Mitä jos työntekijä kieltäytyy muutoksesta?

Jos työntekijä kieltäytyy oikein toteutetusta muutoksesta, johon työnantajalla on myös laillinen irtisanomisperuste, työntekijällä on työsuhteen päättyessä oikeus saada irtisanomisaajan palkka, mikä määräytyy työnantajan noudatettavan irtisanomisaajan perusteella. Työntekijän ei tosin sanoen katsota itse irtisanoutuneen, vaikka hän ei suostu jatkamaan uusin ehdoin. Työnantajan katsotaan irtisanoneen hänen vanhan työsuhteen ehtojensa.

Milloin ja minkälainen yhteistoimintamenettely?

Kun yrityksessä on työntekijöitä säännöllisesti vähintään 20, yrityksessä on käytävä yhteistoimintaneuvotteluita yritystoiminnan muutoksista johtuvista olennaisista vaikutuksista henkilöstöön, kuten työtehtäviin tai toimipaikkaan. Neuvotteluita ei tarvitse käydä, jos työsuhteen ehtojen muutoksesta voidaan sopia. Neuvottelut voidaan myös lopettaa milloin hyvänsä, kun asioista sovitaan.

Milloin yritystoiminnan muutoksen arvioidaan johtavan työntekijän irtisanomisen

seen, lomauttamiseen tai osa-aikaistamiseen, neuvottelut on käytävä niin sanotun pidemmän kaavan mukaan eli noudattaen yhteistoimintalain 8 luvun säännöksiä. Samaa menettelyä yt-neuvotteluissa on noudatettava, milloin yritystoiminnan muutoksen arvioidaan aiheuttavan muutoksen työntekijän työsuhteen olennaiseen ehtoon.

Kuten edellä on todettu, työsuhteen olennaisen ehdon muutos rinnastuu voimassa olevan sopimuksen irtisanomiseen. Näin myös EU-tuomioistuin on tukenut: "...joukkovähentämisdirektiiviä 98/59 on tulkittava siten, että kun työnantaja yksipuolisesti ja työntekijän vahingoksi tekee merkittävän muutoksen tämän työsuhteen olennaisiin osiin syistä, jotka eivät liity kyseiseen työntekijään, tämä menettely kuuluu kyseisen direktiivin... "irtisanomisen" käsitteen alaan."

Vaikka työnantajan tarkoituksena ei olisi irtisanoa ketään vaan ainoastaan muuttaa työsuhteen olennaisia ehtoja, neuvottelut on käytävä samaa menettelyä noudattaen kuin vähennettäessä työvoimaa. Vasta kun neuvottelut on käyty, voidaan ryhtyä toimenpiteisiin muutoksen toteuttamiseksi irtisanomisaikaa ja jompaa kumpaa edellä kerrottua menettelyä noudattaen, ellei asiaa ole matkan varrella sovittu.

Mitä edellä on sanottu työsuhteen olennaisesta ehdosta, koskee myös ehtoja, jotka ovat vakiintuneen käytännön kautta muodostuneet työnantajaa sitoviksi ja olennaisiksi työsuhteen ehdoiksi. Vakiintumisen arviointiin voivat vaikuttaa muutkin tekijät kuin käytännön ajallinen kesto.

Kari Kannala

kari.kannala@eversheds.fi
Eversheds Asianajotoimisto Oy

LIHAN SUORAMYYNNTIYRITYS HAKEE PAIKKAANSA

Lihan suoramyynnti on viime vuosina kasvattanut suosiotaan. Maa- ja metsätalousministeriön Suomen Gallup Elintarviketiedolta tilaaman Maatilojen kehitysnäkymät 2022 -tutkimuksen mukaan tällä hetkellä 29 prosenttia emolehmätiloista myy tuotteitaan suoraan kuluttajille. Määrän odotetaan kasvavan, sillä vuonna 2020 suoramyynntiä suunnitteli tekevänsä peräti 44 prosenttia emolehmätiloista.

Teksti ja kuva Laura Kujala

Laidun Hereford Oy on myynyt osakastiloilla kasvatetun hereford-karjan lihaa suoraan kuluttajille vuodesta 2011 lähtien. Perustamisvaiheessa osakastiloja oli kolme. Tällä hetkellä osakkaina ovat **Jussi Harjun** ja **Jyri Tannerin** tilat. Tilat sijaitsevat Etelä-Pohjanmaalla Teuvalla. Keväällä osuutensa yrityksestä myynyt **Antti Toija** jatkaa yrityksen yhteistyökumppanina.

Laidun Hereford perustettiin, sillä yrittäjät halusivat saada lihalle lisäarvoa.

– Herefordin liha rasvoittuu helposti ja teurastamalla siitä tehtäisiin rasvavähennyksiä, vaikka rasva itse asiassa parantaa lihan laatua, Harju kuvailee.

Harjun tilalla herefordien kasvatusta alkoi nollasta vuonna 2010. Tällä hetkellä karjassa on kolmekymmentä emoa. Tannerin tilalla on ollut herefordeja 1990-luvun alusta lähtien. Tällä hetkellä emolehmiä on noin 35. Lisäksi yritys ostaa sonneja Toijan tilalta.

Laidun Hereford on alusta lähtien kulkenut omia polkujaan. Messuilla ja muissa tapahtumissa ryhmän tunnistaa cowboy-hatuista, nahkaliiveistä ja bootseista.

*Ensimmäiset emolehmät tulivat **Jussi Harjun** tilalle vuonna 2010. Tällä hetkellä karjassa on 30 emolehmää.*

– Ne taisivat olla ensimmäinen asia, mitä hankittiin. Aluksi tuli kommenttia, että pitikö nekin hankkia Amerikasta ja miksei ollut pohjalaista. Pohjalaisuudella kuitenkin myytiin silloin jo paljon ja monella oli jussipaitaa ja helavyö. Me halusimme jotta-kin erilaista ja jäädä mieleen, Harju kertoo.

Verkkokaupasta tuotteet ympäri Suomen

Messut ovat yritykselle tärkeitä myyntitapahtumia, joita kierretään vuodesta riippuen 5–15. Liikaa ei kuitenkaan suunnitella etukäteen, sillä välillä sopivia tilaisuuksia

saattaa putkاهدella eteen yllättäen.

Puolet asiakaskunnasta koostuu ravintoloista ja puolet kuluttajista. Yrityksellä on yksi työntekijä. Tällä hetkellä tilauksista riippuen teuraaksi lähtee kaksi sonnia parin viikon välein. Teurastus tapahtuu Orismalassa, jonne eläimet kuljetetaan itse.

Tuotteet liikkuvat verkkokaupan kautta ympäri Suomen. Verkkokaupan ensimmäinen versio perustettiin vuonna 2012.

– Alkuperäinen ideamme oli myydä tuotteita kivijalkamyymälöissä, kuten maatilatoimistoilla, mutta pian aloittamisen jälkeen niitä alkoi mennä nurin. Kun tilanne muuttui, päätettiin perustaa verkkokauppa.

Laidun Hereford oli mukana Postin pilttihankeissa vuonna 2012 rakentamassa kylmäkuljetusta. Tuotteet toimitettiin asiakkaille kylmäkuljetuksella aina kuluva vuoden kevääseen saakka, jolloin Posti ilmoitti lopettavansa kylmäkuljetukset. Asia oli alkuun shokki, sillä verkkokaupan jakelu oli tukeutunut kylmäkuljetukseen. Toiminnan lopettaminen ei kuitenkaan ollut vaihtoehto.

– Jälkeenpäin ajatellen se sparrasi, pakotti miettimään laajemmin ja kehittämään omaa toimintaa. Kun yksi ovi menee kiinni, pari muuta aukeaa, Harju toteaa.

Harju näkee, että yrityksen pitää hakea paikkaansa koko ajan, sillä ala muuttuu jatkuvasti.

– Helppoa linjaa ei ole. Ei voi sanoa, että tee näin, niin pärjää aina.

Tällä hetkellä Posti hoitaa jakelua pääkaupunkiseudulla, mutta kylmäkuljetukset terminaaleihin hoidetaan itse. Muualle Suomeen liha kulkee Matkahuollon kautta. Yhteistyötä tehdään myös Pirjon Pakarin kanssa, jonka muutamista kahviloista asiakkaat voivat noutaa tilaamia tuotteita. Oman verkkokaupan lisäksi Laidun Hereford on mukana myös ruoka-suomesta.fi- ja kotitila.fi-elintarvikeverkkokaupoissa.

Rohkea markkinointi poiki valituksen

Yritys on markkinoinnissa pyrkinyt kokeilemaan rohkeasti uutta. Esimerkiksi vuonna 2011 vietin Rento-sonni Helsinkiin Mannerheimin kadulle. Tuorein tempaus on marraskuun alussa lanseerattu viisi viikkoa kestävä ”Parempaa lihaa kuin Tinderissä”-kampanja. Kampanjan ajan yrityksen mainokset näkyvät Helsingissä kymmenen linja-auton kyljessä ja penkeissä. Verkkokaupan mainoskampanja herätti heti suurta huomiota.

– Pääosa palautteesta on ollut hyvää ja kannustavaa. Muutama on vetänyt herneen nenään, mutta se kuuluu asiaan.

Kampanjasta tehtiin valitus mainonnan

eettiseen neuvostoon.

– Valitus oli odotettavissa, sillä ainahan Suomessa joku pahoittaa mielensä, oli asia mikä hyvänsä, Harju toteaa.

Haastatteluhetkellä Harju on juuri saanut tietää, ettei yritys muiden pientuottajien tavoin saa myydä paikalla syötäviä annoksia ensi kesänä Seinäjoella järjestettävässä Farmari-näyttelyssä. Tuotteita mukaan vietäväksi saisi kyllä myydä. Harju kuvailee tietoa iskuksi vyön alle.

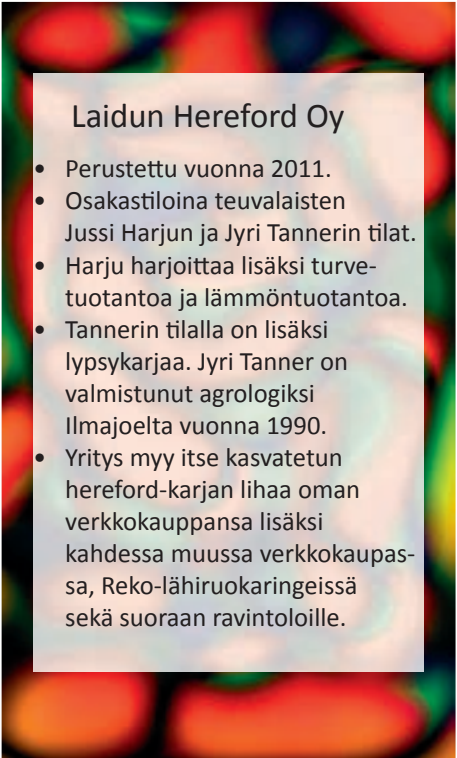
– Farmaria on odotettu vuodesta 2013, mutta eipä tarvitse enää odottaa. Ei kannata lähteä koko näyttelyyn. Edelliskerralla saatiin myydä annoksia, mutta eri tiskiltä kuin mukaan lähteviä tuotteita. Kaksi paikkaa ja kaksinkertainen henkilökunta ei ole pieni kustannus. Missään muualla ei ole tällaisia rajoitteita elintarvikkeiden myynnille kuin Seinäjoella, Harju harmittelee.

Harju ja muut pientuottajat eivät kuitenkaan aio luovuttaa, vaan suunnittelevat näyttelyn ajaksi ulkopuolelle omaa aluetta, jossa myydä ruoka-annoksia.

Työtä suoramyyntiin eteen on tehty jo monta vuotta. Sinä aikana suoramyyntitilojen määrä on kasvanut. Harju ei näe kilpailua pahana asiana, vaan kokee sen lisänsä toiminnan läpinäkyvyyttä.

– Jos ei tästä rahallista hyötyä ole ollut, niin ainakin se on tuonut elämään sisältöä.

Uskon, että kyllä verkkokauppa lähtee kunnolla vetämään, kun se löydetään kunnolla ja ihmiset oppivat luottamaan, että erilaiset sovellukset toimivat, Harju sanoo luottavaisena.

Laidun Hereford Oy

- Perustettu vuonna 2011.
- Osakastiloina teuvalaisten Jussi Harjun ja Jyri Tannerin tilat.
- Harju harjoittaa lisäksi turvetuotantoa ja lämmöntuotantoa.
- Tannerin tilalla on lisäksi lypsykarjaa. Jyri Tanner on valmistunut agrologiksi Ilmajoelta vuonna 1990.
- Yritys myy itse kasvatetun hereford-karjan lihaa oman verkkokaupansa lisäksi kahdessa muussa verkkokaupassa, Reko-lähiuokaringeissä sekä suoraan ravintoloille.

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

God Jul och Gott Nytt År

Mellånå Plant

Kristiinankaupunki • Kristinestad • Dagsmark • (06) 229 2211
Kristiinankaupunki • Kristinestad • (06) 229 2211
www.mellanaplant.fi

KUN SLOVENIA JÄÄTYI

Voiko vastaavaa tapahtua myös Suomessa?

Pieneen välimerellisen Slovenian metsiin iski vuonna 2014 ennen näkemätön luonnontuho, kun talvella tullut sade peitti kaiken 1–10 sentin jääkerroksella. Sähkönjakelu katkesi laajoilla alueilla pariksi viikoksi ja puus- toa tuhoutui yli yhdeksän miljoonaa kuutiometriä. Tätä seuranneet hyönteistuhot täydentävät sääilmiön aloittaman hävityksen.

Teksti Markku Paananen

Tuho muutti suunnitelmat

Andrej Breznicar Slovenia Forest Service’stä kertoi, että tuho kohdistui yli puoleen maan 1,2 miljoonasta metsähehtaarista. Kertynyt jää katkoi kuusista latvat ja karsi lehtipuista oksat. Kaatuneet puut tukkivat tuhansia kilometrejä teitä. Välittömän vahingon suuruudeksi arvioitiin vähintään 214 miljoonaa euroa.

Maahan laadittiin pikaisesti restaurointiohjelma. Kiireellisin toimenpide oli teiden avaaminen. Sitten alkoi työ puiden korjaamiseksi. Maassa on yksi kuitulevytehdas, joka on ollut merkittävä särkyneen puutavaran käyttäjä. Huomattava osa puutavarasta myydään Itävallan metsä- ja energiateollisuudelle. Breznicarin arvion mukaan puumarkkinat häiriytyivät yllättävän vähän. Merkittävä välitön vaikutus oli korjuutöissä tapahtuneet lukuisat työtapa- turmat. Seuranneella korjuukaudella rekisteröitiin noin 1000 tapaturmaa, joista 10 prosenttia oli vakavia ja 15 kpl johti kuolemaan.

Hyönteistuhot seuraavat

Vioittuneet puut altistuvat hyönteistuhoil- le. 14 000 hehtaaria metsää on uudistettu, mutta valtaosalla taistelu jäljelle jääneen puuston tuottokunnon ylläpitämiseksi jat- kuu. Tuhovuoden kesällä kaarnakuoriaisten tuhoiksi arvioitiin 400 000 kuutiometriä. Seuraavana vuonna määrä oli viisinkertai- tunut. Metsänomistajat ovat veloitettuja poistattamaan hyönteisten vaurioittamat puut, mutta paikoin jyrkät rinteet ja hyön- teistuhon etenemisvauhti tekevät taistelus- ta toivottoman. Metsiä ei ole vakuutettu. Valtiokaan ei ole tarjonnut rahallista tukea metsänomistajille.

Yleinen ilmiö lievänä

Ylen meteorologi **Matti Huutonen** kertoo, että ilmassa on luontaisesti runsaasti ali- jäähtynyttä vettä. Ilmakehässä kosteuden tiivistymisytimiä on enemmän kuin jääty- misytimiä, ja tämän vuoksi esimerkiksi -10 asteen lämpötilassa lähes puolet pilvistä

*Puihin kertynyt jää katkoi ja karsi puita yli 600 000 hehtaarin alalla.
Kuva Andrej Breznicar*

koostuu vain alijäähtyneistä pilvipisaroista. Ne saa satamaan jääsateena pakkasilmakerroksen väliin työntävä lämmin ilmakerros, joka sulattaa satavan lumen. Alhaalla oleva kylmä ilma taas jäähdyttää sateen, joka jäätyy välittömästi kylmille pinnoille. Vuoristot voivat pysäyttää ilmassat useiksi päiviksi samalle alueelle.

Tulevaisuudessa tuhon aiheuttaja Suomessakin

Otolliset olosuhteet ilmiölle syntyvät yleisimmin alueilla, joissa kylmä mantereinen ilmassa kohtaa merellisen kostean ja lämpimän ilmassan. Tämä on toistuva tapahtuma Pohjois-Amerikassa, mutta esiintyy lievänä yleisesti myös Keski-Euroopassa. Suomessakin jäätäviä sateita esiintyy joka talvi. Yleensä kyseessä on jäätävä tihku. Huutonen arvioi, että Slovenian mittakaavassa tapahtunut jääsade on Suomessa varsin epätodennäköinen. **Matti Kämäräinen** Ilmatieteenlaitokselta on toden-

*Ilmastomuutoksen myötä jääsade -ilmiön todennäköisyys lisääntyy myös Suomessa.
Kuva Tone Jerič*

Jääsateen tuhoamaan metsää. Kuva Iztok Sintur

nut, että ilmaston lämpeneminen voi lisätä voimakkaan jääsateen todennäköisyyttä Suomessa. Nähdyn perusteella ilmiö voi olla merkittävä metsätaloudelle ilmastomuuttuessa.

*Kirjoittaja **Markku Paananen** työskentelee Jyväskylän ammattikorkeakoulun Biotalousinstituutissa*

URJALAN AINUTLAATUINEN KLAPIKYLÄ

Urjalan Pertunkulmalla, Hakalan tilalla asuva **Pentti Kangasaho** ja hänen puolisonsa **Mervi Rintala** eivät varmaan arvanneet, että heidän vuonna 2005 talon muotoon rakentamastaan klapitalosta kasvoi vuosien varrella kokonainen klapi kylä, joka on ehkä maailman mittakaavassa ainutlaatuinen luomus.

Klapitalot toimivat sekä klapien säilytyspaikkoina että silmää hivelevinä kohteina niin isäntäväelle kuin vieraillekin.

KIRKOLTA SIUNAUS JA POLTTOLOPU

Tunnetuin klapikylän rakennuksista on kirkko, joka on saanut kirkolliselta taholta sekä siunauksen että polttoluvan.

Kirkon siunasi vuonna 2013 juhlaväen läsnä ollessa Urjalan seurakunnan rovasti **Kauko Keränen**. Hän totesi siunauspuheessaan muun muassa seuraavaa:

– Pilke silmäkulmassa olevan pyhän pihapiirin tähän kolkkaan koontuneet. Haloista, klapeista, pilkkeistä voi saada aikaan mitä ihmeellisimpiä taideluumuksia. (...) Klapeista voi luoda myös kirkon pihapiiriä erityisesti pyhittämään. (...) Siunatkoon kolmiyhteinen Jumala tämän klapikirkon tähän pyhään pihapiiriin rukouksen ja hiljaisuuden, kiittolisuuden ja pyhyiden paikaksi.

– Mervi ja Pentti. Teillä on suvereeni oikeus tulla ”kirkonpolttajiksi” silloin, kun aika on siihen teidän mielestänne suotuista ja sopiva.

— **H**omma lähti liikkeelle siitä, että talomme pihamaalla oli suuria vanhoja koivuja, joita kaadoin. Sahasin rungon pölleiksi ja myöhemmin pilkoin klapeiksi. Kunnon puuliiteritilat alkoivat olla kortilla ja ulkosalla olevat tavalliset pinot olivat tylsän näköisiä. Siksi ihan koemielessä pinosin klapeja noin puolitoista metriä korkeaksi ja monesta vierekkäisestä pinosta koostuvaksi mummonmökki-tyyliseksi

taloksi, johon laitoin mineriittilevystä harjakaton, kertoo **Pentti Kangasaho**.

– Kun talo oli valmis, paikalle tuli erään veteraanikuorma-autoilijoiden seuran väkeä vieraisille katselemaan kotimuseossani olevia vanhoja moottoripyöriä ja entisöimääni autoa.

Vieraat ihastuivat ikihyviksi näkemästään klapitalosta ja kehottivat pariskuntaa jatkamaan samaan malliin.

Myönteisestä kritiikistä innostunut Kangasaho päätti jatkaa ”rakennusten” tekoa. Talot perustetaan tarkasti vaaterissa olevien kuormalavojen päälle, jolloin ilmatilaa jää kymmenisen senttiä.

Reunatolpat laitetaan myös tarkasti suoraan ja kun kehikko on valmis, alkaa Mervi Rintalan osuus klapien pinoamisessa.

– Pena on tarkka mies ja ohjeistusta

kyllä tarvitaankin, sillä talven aikana hänelle syntyy taas uusia ideoita eikä keväällä tiedä minkälainen pytinki on rakenteilla, kertoo **Mervi**-emäntä.

Klapitalojen tekemisellä lyötiin kaksi kärkeä yhdellä iskulla: ne toimivat klapien säilytyspaikkoina sekä mielihyvää ja esteettisiä elämyksiä tuottavina kohteina niin isäntäväelle kuin vieraillekin.

Lähinnä lapsia ajatellen klapi-rakennelmia elävöittämään on hankittu keramiikkaisia asukkaita ja eläinhahmoja.

Lisäksi pihapiirissä on metsästä löytyneitä ”luontoäidin teoksia”. Ikkunoiden puitteet on tehty koivurivoista. Kattomateriaalina käytetään mineriittin lisäksi vaneria.

Kun rakennelmat alkavat uhkaavasti rapistua -noin 5-8 vuoden iässä – ne puretaan ja poltetaan.

Luonnon ehdoilla

Isäntäväki korostaa, että he toimivat luonnon ehdoilla hyödyntämällä usein roska-puuna pidettyä ohutläpimittaista puuta, lähinnä koivua. Jota harvennuksissa tulee paljon. Kaikki polttopuu saadaan omasta metsästä. Aikoinaan Kangasaho hoiti naapurimetsien tuulenkaatojen ja raivauksienkin tekoa, nyt riittää oman metsän hoito.

Työmäärää kuvaa se, että kolmen viime vuoden aikana Kangasaho on tehnyt yhteensä noin 200 pinokuutiota puuta. Kahdena viime talvena hän on metsänhoidollisesti kaatanut kookkaita koivuja ja tehnyt ne haloiksi.

– Kyllä siinä on saha soinut, sirkkeli laulanut ja halkomakirves heilunut, Kangasaho huokaa.

Puuta kyllä tarvitaankin, sillä tilalla on seitsemän tulisijaa, saunalla, kesäkeittiöllä ja asuinrakennuksessa. Tilan kaikki lämmitys toimii puuenergialla. Lämmitykseen käytetään vuosittain noin kolmekymmentä pinokuutiometriä.

Yhden klapitalon rakentaminen kestää noin viikon, riippuen koosta tai muodosta. Kirkon rakentaminen vaatii eniten aikaa. Hakalan tilan piha-alueella on vähän toistakymmentä klapi-rakennusta, joihin on käytetty noin 130 pinokuutiometriä puuta. Neljä vanhinta taloa on jo poltettu. Klapi-rakennuksia ovat muun muassa luhtiaitta, paritalo, erilaiset mökit, rivitalo ja talousrakennus vellikelloineen sekä kappeli ja kirkko. Uudemmat rakennukset erottuvat selvästi vanhoista, jo tummuneista rakennelmista. Aika tekee tehtävänsä...

Kangasaho uskoo, että klapi-kylä on ainutlaatuinen maailmassa. Kun haastatteli ja väittää, että onhan puusta tehty rakennelmia Virossa, toteaa Kangasaho, että ne

– *Pena on tarkka mies, viittaa Mervi Rintala puolisoonsa Pentti Kangasharjuun. Ohjeistustakin tarvitaan, sillä talven aikana Kangasharjulle syntyy taas uusia ideoita eikä kumppani keväällä aina tiedä minkälainen pytinki on rakenteilla.*

hän ovat vain puupinoja, tosin taidokkaasti tehtyjä.

– Klapi-kyläni on ainoa maailmassa, kunnes toisin todistetaan, hän sanoo.

Klapi-kylästä on iloa ja elämyksiä itselle ja vieraille.

– Jos isäni vielä eläisi, niin hän sanoisi, etteikö aikuisella miehellä ole muuta tekemistä kuin leikkiä tuollaisten klapi-talojen kanssa. Itse olen eri mieltä. Tuntemme mielihyvää kun voimme tuottaa iloa ja esteettisiä elämyksiä ihmisille. Itsekin nautimme aikaansaannostamme.

Kotiseutu- ja automuseo

Klapi-kylän lisäksi Hakalan tilalla on monipuolinen yksityismuseo, jossa on huikeaa määrää vanhoja esineitä näytteillä. Museossa on myös edustava kokoelma moottoriajoneuvoja. Autopuolen helmenä on 1958-mallin, täysin kunnostettu ja rekisteröity Peugeot 203. Museossa on paljon erilaisia mopoja ja moottoripyöriä sekä yh-

Kaikki klapitalojen puu tulee omasta metsästä. Klapeiksi hyödynnetään usein roskapuuna pidettyä ohutläpimittaista puuta, lähinnä koivua, jota harvennuksissa tulee paljon. Kuvassa klapirivitalo.

den kokonaisen seinän kattava rekisterikilpi-kokoelma.

Kimmo Kotimuseon perustamiselle lähti jo 1980-luvun alusta kun Pentti Kangasaho kahdeksan sisaruksensa kanssa jakoi isänsä jäämistön. Kangasaho on saanut vanhaa tavaraa myös sekä lahjoituksina että ostamalla. Hän käy omistajien vinkkien perusteella ihmisten nurkkia pöyhimässä, mutta huutokauppoihin hän ei lähde.

Urjalan kunta on muistanut Kangasahoa viime itsenäisyyspäivänä, jolloin hänelle myönnettiin kunnan sivistyslautakunnan erikoismaininta kulttuuri- ja kotiseututyöstä.

Vieraat tervetulleita sovittuun aikaan

Hakalan tilan isäntäväki korostaa, että heidän museonsa on yksityismuseo, jonne vierailijat ovat tervetulleita kesäisin avoimien ovien päivinä tai muuten sopimuksesta.

Viime kesänä avoimien ovien päivät järjestettiin kymmenennen kerran. Kesäisin tilalla käy paljon eläkeläisryhmiä, eri yhdistysten ja seurojen vierailijoita sekä kesämatkailijoita läheltä ja kaukaa. Käyneistä sovitaan etukäteen.

*Hakalan tilan piha-alueella on vähän toistakymmentä klapirakennusta, joihin on käytetty noin 130 pinokuutiometriä puuta. **Mervi Rintala** viehättävän klapiatan edustalla.*

RYHTIÄ KEMERA- HANKKEIDEN TYÖN LAATUUN

*Työn korkea laatu on
metsäasiantuntijoille
yhteinen asia – kannolta
tehtäälle saakka.*

Kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain, Kemeran, polku on ollut viime aikoina kivulloinen niin hallinnon kuin toteutuksenkin suhteen. Liian iso osa toteutuksesta on tarkastuksissa osoittautunut virheellisiksi. Keskimäärin varhaishoidon ja nuoren metsän kunnostushankkeista on ollut virheellisiä 20 % ja eriteltynä varhaishoidon hankkeista 12 % ja nmh-hankkeista 22 % on ollut virheelliseksi luokiteltuja. Tämän jutun tarkoitus on nostaa keskiöön etenkin taimikon varhaishoidon ja nuoren metsän hoitotyön laadun merkitys.

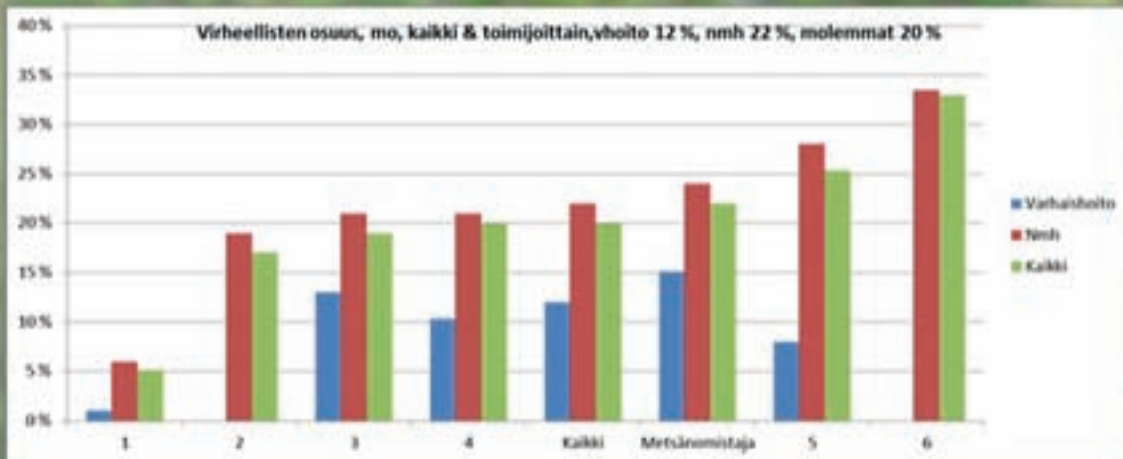
Teksti ja kuva Erkki Eteläaho

Murheellinen tarkastuspylväikkö

Tämän jutun ohessa olevassa taulukossa on esitetty pylväinä ja toimijoittain marraskuun 2016 tilanne taimikon varhaishoidon ja nuoren metsän kunnostuksen toteutuksen laadussa.

Toimijan numero 1 toteutuksista noin 95 % on virheettömiä, kun taas toimija numero viiden toteutuksista lähes 30 %, etenkin nuoren metsän hoitohankkeissa, on virheellisiä.

Taimikon varhaishoitohankkeissa virheitä tuottavat eniten jäävän puuston ylitteisyys/liian pieni poistuma ja nmh-hankkeissa suurin hylkäyksen syy on jäävän puuston ylijäreys. Tarkastuksissa on ilmen-

Mitä yksi merkittävä valtakunnallinen toimija tekee muista poikkeavasti ?
Virheellisiä 6 % pinta-alasta, kaikki 22 %
Laadukas Kemera-asiointi on mahdollista & saavutettavissa !

- Toimiva omavalvonta
- Prosessin johdon / organisaation sitoutuminen laatutyöhön ?
- Organisaatioiden / toimihenkilöiden asenne valtion varojen käyttöön ?

MITÄ MMM:n / METSÄKESKUKSEN / TOIMIJOIDEN PITÄISI TEHDÄ ????

24.11.2016

Suomen metsäkeskus

9

nyt kohteita, joissa jäävän puuston rinnankorkeusläpimitta on jopa 20 cm. Kriteerin mukaan se saa olla enintään 16 cm pohjapinta-alalla punnittuna. Rinnankorkeusläpimitta on kohtuullisen selkeä ja mittavissa oleva suure, joten niin nmh-toteutuksessa kuin sen tarkastuksessa ei pidä olla tulkintaepäselvyyksiä puuston läpimitoissa.

Avaimia laadukkaampaan Kemera-työhön

Kun tuloksia ja toimijoita on analysoitu, on todettu muutama perustekijä, jotka johtavat laadukkaaseen työhön. Niitä ovat: toimiva omavalvonta, johdon ja organisaation sitoutuminen laatutyöhön ja organisaation, toimihenkilöiden ja tekijöiden oikea asenne valtion varojen käyttöön.

Yllä olevista laatuavaimista voi todeta, etteivät ne ole mitään avaruustiedettä, vaan kaikkien meidän käytettävissä olevia työkaluja. Ehkä suurimpana tekijänä on asenne ja sen löytäminen. Tämän asenteen löytäminen Kemera-hallinto- ja rahoitusongelmat eivät saa rapauttaa, vaan niistä huolimatta ammattimoraalin on pysyttävä korkealla.

Lisää markkinointietua hyvästä työnjäljestä

Laadukas Kemera-työ vahvistaa myös asi-

akkuutta ja tuo kilpailuetua verrattuna jopa hylättyihin hanketoteutuksiin. Asiakas, usein yksityinen metsänomistaja, tyytyy monesti kohtaloonsa, kun hänen metsäpalstallaan olevasta hankkeesta pudotetaan Kemera-tukea tai jopa hylätään se täysin. Metsänomistajalla olisi tällöin jopa oikeus vaatia korvauksia sopimuksen vastaisesta toiminnasta. Tätä tapahtuu harvoin ja mielekkäämpää olisi varmasti toteuttajankin kannalta mainostaa laadukasta työtä ja käyttää sitä jopa enemmän apuna markkinoinnissa. Niinpä tuon taulukossa olevan pylvään numero yhden takana olevalla toimijalla olisi repullinen hyviä markkinointieväitä käytettävissään, niin halutessaan.

Itseohjautumalla laadukkaampaan tulokseen

Virheellistä Kemera-laatua tuottaville henkilöille tullaan käyttämään keppinä huomautusta, joka menee myös tiedoksi esimiehelle. Ellei tämä tuo muutosta parempaan, niin Maaseutuvirastolla on mahdollisuus asettaa kyseinen henkilö toimijakieltoon Kemera-hankkeissa. Valtion talouden tarkastusviraston tehtäviin kuuluu valvoa Kemera-varojen käyttöä ja pitääkäämme huoli siitä, ettei kyseinen tarkastusvirasto tulkitse Kemera-varojen käyttöä holtittomaksi. Silloin vaarantuisi koko järjestelmän ja toimijoiden uskotta-

vuus. Myös media saattaa kiinnostua valtion varojen käytön laadusta, joten nostetaan laatu kohdalleen itse, mieluummin omin keinoin ennen kuin se täytyy tehdä median riepottelun kautta.

Metsäasiantuntija tietää vastuunsa

Asiantuntijuuteen liittyy aina vastuu ja ammattitaito ja ellei näin ole, niin asiantuntija-nimikkeen käytölle ei ole perusteita. Laadun tuottaminen on meille metsäasiantuntijoille yhteinen asia - aina kannolta tehtäälle saakka.

Tämän jutun tarkoitus ei ole syyllistää ketään, vaan antaa virikkeitä ja eväitä työn laadun parantamiseen kaikille Kemeraa toteuttaville. Valtaosalla laatu on jo kohdallaan. Harvalukuisamman, virheellistä Kemera-laatua tuottavien suhteen viitat oikealle polulle ovat olemassa, kunhan vain itse huomaa viittoja lukea.

Kemera-terveisin
Erkki Eteläaho
Neuvottelupäällikkö
METO-Metsäalan Asiantuntijat ry
Kemera ad hoc työryhmän jäsen

Edunvalvontatarintamalla tapahtuu nyt paljon

Vuodenvaihteessa Metsänhoitajaliitto fuusioituu isompaan kokonaisuuteen, Loimuun, eli Luonnon-, ympäristö- ja metsätieteilijöiden liittoon. Loimuun fuusioituvat myös Luonnontieteiden Akateemisten Liitto LAL ja Ympäristöasiantuntijoiden keskusliitto YKL.

Metsänhoitajaliiton fuusio ja siihen johtava liiton purkaminen tehtiin pienimmällä mahdollisella enemmistöllä liiton valtuuston kokouksessa. Sen kyllä ymmärtää hyvin, koska Loimun kokonaisuusmääräksi kerrotaan tulevan noin 15 000. Kovin pieneksi jää noin kaksituhatpäinen metsänhoitajaryhmä tässä ympäristössä.

Myös Puuliitto ja Paperiliitto ovat kaavailujen mukaan häviämässä liittokartasta vuonna 2018. Selvitystyö uuden teollisuuden jättiliiton synnyttämiseksi on käynnissä ja siihen osallistuvat molemmat metsäsektorin liitot.

Meton toimenpiteet ja valtuuston päätökset ovat tapahtuneiden ratkaisujen ja suunnitelmien valossa oikeita. Meton itsenäisyyden säilyttäminen on itsestään selvää, mutta niin on myös omien työehtosopimuksien neuvotteluvoimien turvaaminen. Nämä asiat korostuvat aina neuvottelukierroksien aikana. Seuraavan kerran istumme neuvottelupöytiin runsaan vuoden kuluttua.

Yhteiskuntavaikuttamisessa tarvitaan jo nyt leveämpiä hartioita kuin aikaisemmin. Jo biotalous ja uusiutuvat luonnonvarat käsitteenä ohjaavat kehitystä suuntaan, jossa käsitellään alan asioita laajemmassa ympäristössä. Tämän takia perustimme

kattojärjestömme LUVA - Luonnonvarat ry:n vastaamaan lähitulevaisuuden haasteisiin.

Jo nyt on otettu edistysaskelia esimerkiksi koulutuksen edunvalvonnassa, jossa Meto tai Agrologien Liitto ei olisi yksin pärjännyt. OKM on päättänyt, että koulutustoimikunnista on tulossa ennakointiryhmiä ja määrä supistuu kahdestakymmenestä neljään. Meitä kiinnostava ryhmä on ”Luonnonvarat, elintarviketuotanto ja ympäristö”, johon sisältyy sekä metsätaloustieteiden, agrologien että esimerkiksi metsänhoitajien koulutusasiat.

Alkukeväästä tulee uusia ratkaisuja jäsenviestintään ja jäsenten sähköiseen asiointiin. Lisäksi paperilehden rinnalle tulee verkkolehti. Tästä kerrotaan enemmän toisaalla tässä lehdessä ja myös joulukuun jäsenkirjeessä, joka on parhaillaan Postissa. Toivomme tietenkin, että muutokset tulevat näkymään positiivisella tavalla jäsenkunnalle ja vahvistavat yhteistä etujen valvontaa ja asioiden eteenpäin viemistä.

Toivotan kaikille rauhallista Joulua ja hyvää Uutta Vuotta!

Håkan Nystrand

Håkan Nystrand
puheenjohtaja
METO – Metsäalan Asiantuntijat

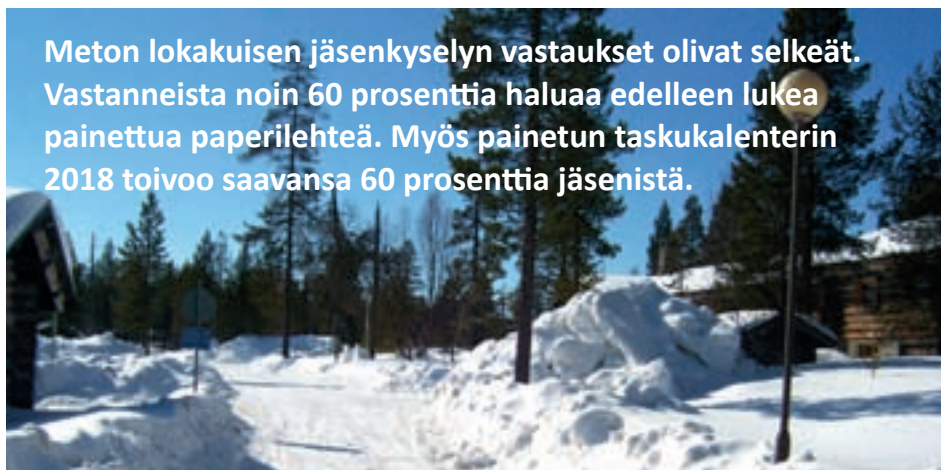
Printtilehti ja taskukalenteri halutaan säilyttää

Meto lähetti kaikille sähköpostiosoitteensa ilmoittaneille jäsenille kyselyn, jossa tiedusteltiin, haluaako jäsen mieluummin lukea Luonnon Varassa -lehteä sähköisenä verkkolehtenä vai perinteisenä painettuna printtilehtenä. Samalla jäseniltä tiedusteltiin, haluavatko he painetun taskukalenterin myös vuonna 2018. Vastauksia kyselyyn saatiin noin 2400 kpl, mitä voidaan pitää hyvänä tuloksena.

Sähköistä viestintää uudistetaan

Paperinen lehti ja kalenteri säilyvät edelleen, jäsenkunnan toiveiden mukaan. Meto on kuitenkin uudistamassa sähköistä viestintää ja vuoden 2017 alkupuolella verkkosivuilla julkaistaan näköislehden sijaan uusi ja monipuolisempi uutisportaali, jonne saadaan jatkuvasti päivittyvää ajantasaista tietoa. Samalla on tarkoitus ottaa käyttöön myös sähköinen uutiskirje, jonka välityksellä voidaan lähettää Meton eri jäsenryhmille tuoretta kohdennettua tietoa sekä edunvalvonnasta että muista jäsenasioista.

Alkuvuodesta verkkosivuille avautuu myös uusi sähköinen e-asiointi palvelu jäsenille, joka mahdollistaa mm. sen, että jäsen voi itse päivittää omat osoite- yms. yhteystietonsa jäsenrekisteriin.

Meton lokakuun jäsenkyselyn vastaukset olivat selkeät. Vastanneista noin 60 prosenttia haluaa edelleen lukea painettua paperilehteä. Myös painetun taskukalenterin 2018 toivoo saavansa 60 prosenttia jäsenistä.

Meton jäsenkyselyn voittajat arvottiin

Jäsenkysely sai hyvää palautetta jäsenkunnalta ja moni toivoikin, että vastaavia nopeita kyselyjä tehtäisiin useammin. Painamme tämän mieleemme ja teemme vastaavia kyselyjä jatkossakin. Ilmoita siis viimeistään nyt sähköpostiosoitteesi Meton toimistolle, anne.marttinen@luva.fi tai 040 761 0416. Pääset mukaan vaikuttamaan Meton toimintaan!

Jäsenkyselyyn vastanneiden joukosta arpaonni suosi muutamia onnekkaita metolaisia. Kyselyn pääpalkinnon, 450 euron arvoisen Pomoselän lahjakortin voitti arvonnassa Pekka Takarautio Pudasjärveltä.

Istuinalustat voittivat **Esa Luoto**, Vaasa; **Pauli Kaipainen**, Puumala; **Markku Laukkari**, Kuorevesi ja **Pasi Silomäki**, Alaskylä. Onnea voittajille!

Ilmoita, mikäli et halua paperilehteä ensi vuonna

Jäsenkunnasta 60 % haluaa edelleen paperilehden. Isolle osalle kuitenkin riittää sähköinen uutisportaali Luvan verkkosivuilla. Mikäli et ensi vuonna halua enää painettua paperilehteä, voit ilmoittaa siitä jo nyt Meton jäsenistöassistentille, anne.marttinen@luva.fi tai 040 761 0416.

Seuraa verkkosivujamme ja Meton Nettibaaria, www.luva.fi ja <https://www.facebook.com/MetonNettibaari/>.

Seuraa postiasi

UUDET JÄSENKORTIT JA KALENTERI 2017 POSTISSA

Vuoden 2017 taskukalenteri ja uusi jäsenkortti vuodelle 2017-2018 lähetetään jäsenille pienellä viiveellä postitusteknisten syiden vuoksi.

Nykyinen jäsenkortti, jolla jäsenyytensä voi tarvittaessa todistaa, on voimassa helmikuun 2017 loppuun saakka.

Joulupostiliikenne saattaa paikoitellen ruuhkauttaa kirjeiden jakelua, mutta kalenteri ja jäsenkortti ehtinevät jäsenille ennen vuoden vaihdetta.

Hyvää ja Rauhallista Joulun odotusta
METO – METSÄALAN ASIAANTUNTIJAT RY

METO KAAKKOIS-SUOMI VUOSIKOKOUSKUTSU

METO Kaakkois-Suomi ry:n vuosikokous pidetään Lappeenrannassa, Original Sokos Hotel Lappee, Brahenkatu 1, 53100 Lappeenranta.

Aika: pe 10.2.2017 klo 17.00 –18.50

Kokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntömääräiset asiat. Hyvät parkkitilat löytyvät aivan kokouspaikan vieressä, Lappeen oma parkkihalli ja IsoKristiinan parkkihalli.

Kokouksen jälkeen siirrytään Lappeenrannan teatteriin nauttimaan ”Jonni – Savi-taipaleen paras keihäänheittäjä ja pahin huijari” komediasta.

ILMOITTAUDU kokoukseen viimeistään 20.1.2017 mennessä. Nopeimmille ilmoittautuneille olemme varanneet rajallisen määrän lippuja teatteriesitykseen, joka alkaa klo 19.00. Sitovat ilmoittautumiset: teppo.oksanen@mhy.fi (0400 605419)

”Kokousnakkia” empiville – vastuuhenkilöt ym. tietävät tehtävistä, eli voit tulla rennoin mielin kokoukseen.

TERVETULOA

Johtokunta

18. UKKOHERRA VUODELLE 2017

On aika valita ja palkita ansioitunut Metolainen. Kuka on sinun mielestäsi todellinen metsämies tai -nainen, joka on ollut eduksi ammattikunnalle ja saavuttanut arvostuksesi. Ehdota omaa suosikkiasi ja kerro lyhyt perustelu henkilöstä. Ilmoita ehdotuksesi heikki.paukkunen@tiaisensaha.fi. Lista aiemmista Ukkoherroista nähtävillä www.metokaakkoissuomi.fi

METO LOUNAIS-SUOMI VUOSIKOKOUSKUTSU

METO Lounais-Suomi ry:n vuosikokous pidetään **m/s Viking Grace -laivalla perjantaina 24.3.2017 klo 13.00 alkaen.**

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset ja muut jäsenien ilmoittamat asiat sekä valitaan uusi puheenjohtaja.

HUOM. Mukana matkalla myös alueen agrologit!

Lähtö Turusta torstaina 23.3. iltälähdöllä, takaisin perjantaina illalla. Ruokaraha kerätään.

Mukaan voi halutessaan ottaa puolison (kulut laskutetaan).

Sitovat ilmoittautumiset sähköpostitse 3.3. mennessä (nimi, syntymäaika): tero.impola@upm.com tai anne.haukkovaara@metasgroup.com

Lämpimästi tervetuloa!

Johtokunta

JÄNISJAHTIA KESKI-POHJANMAALLA

Meto Keski-Pohjanmaa järjestää jäsenilleen **Jänisjahdin 28.1.2016**, alkaen **kokoontumisella kello 9.00.**

Jahtialue sijaitsee Lestijärvellä tai Toholammilla. Jahdin tauolla makkaranpaistoa ja nokipannukahvit.

Päivän tapahtuman omavastuu hinta 30 € / hlö, Max 20 hlö. Ilmoittautumiset ja lisätiedot 13.1.2016 mennessä, tapio.tuikka@metas-tt.fi p. 0400 - 448911 tai satu.wirkkala@metasantahden.fi p. 040-7504014.

METSÄMIESTEN SÄÄTIÖN APURAHAT VUODELLE 2017

Metsämiesten Säätiö myöntää vuonna 2017 apurahoja 1,5 miljoonaa euroa rahoitusstrategiansa mukaisiin kohteisiin, joita ovat:

- tutkimus,
- koulutus,
- hyvinvointi,
- viestintä ja
- metsäkuultuuri.

Tarkemmat tiedot apurahojen suuntaamisesta sekä hakuohjeet saa osoitteesta www.mmsaatio.fi >

Apurahan hakeminen. Siellä on myös linkki apurahojen haku- ja hallintajärjestelmä **Kasööriin**, jota kautta apurahat haetaan 1.12.2016-31.1.2017.

Apurahoja myönnetään yksittäisille henkilöille, yhteisöille ja työryhmille hankkeisiin, jotka voivat olla myös monivuotisia. Apuraha myönnetään kuitenkin aina vuodeksi kerrallaan hankkeen edistymisen mukaan. Siksi usean vuoden hankkeissa apuraha on haettava aina vuosittain uudelleen.

Apurahojen myöntämisestä päätetään maaliskuussa. Ensimmäiset sopimusten mukaiset vuoden 2017 apurahat on mahdollista maksaa huhtikuussa.

METSÄMIESTEN SÄÄTIÖ

Ihminen ja metsä

METSÄREKRY KIINNOSTI TULEVIA METSÄASIAANTUNTIJOITA

Päivän puhujilla olikin tärkeitä viestejä opiskelijoille. Tapahtuman ensimmäinen puhuja, **Riikka Hurskainen** Metsähalituksesta, kehotti opiskelijoita olemaan rohkeita ja vaikuttamaan itselle tärkeisiin asioihin.

Pasi Arkko Metsä Groupista muistutti opiskelijoita siitä, että metsäalalla on tällä hetkellä hyvä vire ja tulevaisuuden metsäammattilaisille on töitä. Opiskeluajan harjoittelupaikka on toisaalta näytön paikka osoittaa työnantajalle osaamisensa, mutta toisaalta se on vielä turvallinen paikka opetella ja tehdä virheitäkin.

Metsälinkki Oy:n Juuso Hiedanpää kertoi kokemuksestaan nuorena yrittäjänä metsäalalla ja yrittäjyyden iloista ja haasteista. Yrittäjyys antaa vapauksia, mutta se ei välttämättä ole jokaisen väylä työelämään.

Näiden puheenvuorojen jälkeen **Mari-ka Ojala** TJS Opintokeskuksesta antoi opiskelijoille hyviä ja käytännöllisiä vinkkejä työnhakuun, siihen miten jokainen voi pyrkiä erottumaan ja tuomaan juuri ne omat parhaat puolensa esiin. Tapahtuman päätteeksi **Tiina Eklund** METO – Metsäalan Asiantuntijat ry:stä esitteli vielä kiinnostavia ajankohtaisia asioita edunvalvontakentältä. Tapahtuman juonsi METO Häme-Uusimaa ry:n **Arto Savolainen**.

Tilaisuuden jälkeen osallistujat saivat vielä liput Messukeskukseen Metsämessuille ja pääsivät käymään vapaata keskustelua puhujien kanssa aamupäiväkahvien kera. Tapahtumaa tukivat sekä METO – Metsäalan Asiantuntijat että Suomen Metsäsäätiö.

METO Häme-Uusimaa ry:n MetsäRekryä on järjestetty jo vuodesta 2006. Tänäkin vuonna, marraskuussa, Metsämessujen aikaan järjestetty tapahtuma keräsi Pasilan kirjaston auditorion täyteen; metsäalan ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opiskelijoita osallistui yli 70 kuuntelemaan kiinnostavia puhujia metsäalalta ja TJS Opintokeskuksesta. Tapahtuman tavoitteena oli inspiroida opiskelijoita löytämään oma paikkansa metsäalalta ja valmistautumaan jo kesätöiden tai harjoittelupaikan hakuun ensi kesälle.

Teksti Iida Kauhanen

*MetsäRekry houkuttelee joka vuosi alan opiskelijoita salin täyteen.
Kuva Tiina Eklund*

LIISA KUUTTI ON VUODEN METSÄOPETTAJA

MEOL – Metsäalan Opiskelijat ry. julkisti historian ensimmäisen Vuoden Metsäopettajan Metsäpäivillä. Huomionosoituksen sai lehtori **Liisa Kuutti** Lapin ammattikorkeakoulusta.

Vuoden Metsäopettaja on MEOLin jäsenten parhaaksi valitsema metsätalousinsinööriä kouluttava korkeakouluopettaja. Vuoden Metsäopettajan valinta toteutettiin kyselytutkimuksena MEOLin jäsenille. Kriteerien valmistelussa MEOL on tehnyt yhteistyötä TTS – Työtehoseuran ja METO – Metsäalan Asiantuntijat ry:n kanssa.

Liisa Kuutti on historian ensimmäinen Vuoden Metsäopettaja. Huomionosoitus julkistettiin valtakunnallisilla Metsäpäiville marraskuussa

MEOLIN HALLITUS METON KOULUTUKSESSA

Meto järjestää vuosittain MEOLin hallitukselle kaksi koulutusta. Tällä kertaa vierailtiin pankkiiriliike Taalerilla kuulemassa Taaleri Energia Oy:n toimitusjohtaja **Kai Rintalaa**, sekä metsäsijoitusjohtaja **Jyrki Ketolaa** siitä, miten uusiutuvaan energiaan ja metsään sijoitetaan.

Teksti ja kuva Tiina Eklund

MEOLin hallitus vieraili pankkiiriliike Taalerilla marraskuussa.

Helen Oy:n (ent. Helsingin Energia) Hanasaaren voimalaitosvierailulla kuultiin, miten Helsinki lämpenee edelleen pitkälti kivihiilen voimin. Hanasaaressa palaa kivihiilen mukana puupellettiä n. 5–7 prosenttia polttoaineesta. Hanasaaren voimalaitos tullaan lopettamaan kokonaan, mutta Salmisaareen rakennetaan pellettilämpölaite, joka tulee käyttämään n. 40 000 tonnia pellettiä vuodessa. Laitos valmistuu vuoden 2018 alussa.

Hanasaaren vierailun jälkeen MEOLin hallitus siirtyi Megazoneen taistelemaan kaupunkisotaa laser-aseilla – varsin hikiinen laji, jota voi lämpimästi suositella kaikille. Illallinen nautittiin yhdessä ja sitten ajoissa nukkumaan. Seuraavana päivänä olivat nimittäin vastassa valtakunnalliset Metsäpäivät ja MEOLilla monta tärkeää tilaisuutta edessä, mm. MetsäRekry. MEOL osallistui myös aktiivisesti Metsämessuille LUV – Luonnonvarat ry:n osastolla koko messujen ajan. Kiitos opiskelijoille hienosta ja tyylikkäästä esiintymisestä messuilla!

MEOL esiintyi edukseen myös Metsämessuilla. Kuvassa tiskin takana MEOLin puheenjohtaja **Arttu Huhtanen**.

– Vuoden Metsäopettaja on valittu nyt ensimmäistä kertaa, mutta MEOL aikoo jatkaa opettajien palkitsemista myös tulevina vuosina. kertoo MEOLin puheenjohtaja **Arttu Huhtanen**.

Historian ensimmäiseksi Vuoden Metsäopettajaksi opiskelijat valitsivat teollisuuden ja luonnonvarojen osaamisalojen lehtorin, Liisa Kuutin Lapin ammattikorkeakoulusta. Hänen opetuksessaan opiskelijat arvostavat erityisesti pitkän kokemuksen tuomaa ammattitaitoa ja ajantasaista opetusta.

Opiskelijat katsovat, että Liisa Kuutin

opetus on vaativaa, innostavaa ja mielenkiintoista. Siinä myös käytetään monipuolisesti erilaisia opetusmenetelmiä. Liisa Kuutti on säilyttänyt kiinnostuksensa opettamiseen ja opiskelijoiden oppimiseen, vaikka resurssit ovatkin tiukentuneet ajan kuluessa.

– MEOLilla on huoli korkeakoulutuksen tasosta Suomessa. Vuoden Metsäopettajan valinnan kautta MEOL haluaa turvata laadukasta korkeakoulutusta huomisen metsäammattilaisille, perustelee Arttu Huhtanen valintaa.

MEOL – Metsäalan Opiskelijat ry on valtakunnallinen metsätalousinsinööri-opiskelijoita edustava opiskelijajärjestö. MEOL edustaa tulevaisuuden palkansaajia ja yrittäjiä.

ÄNDRINGAR INOM FÖRBUNDSVÄRLDEN

Inom organisationsvärlden händer nu mycket i Finland. Vid årsskiftet fusioneras Forstmästareförbundet till en större helhet, Loimu, Natur-, miljö- och skogsvetareförbundet. Också två andra förbund hör till nya Loimu, dvs naturvetenskapernas akademiker och miljösektorns motsvarande förbund.

Forstmästarnas fusion, som ledde till beslut om upplösandet av det egna förbundet, gjordes med minsta möjliga majoritet i forstmästarnas fullmäktige. Det förstärker man nog också bra, då Loimus totala medlemsantal sägs bli cirka 15000. Andelen forstmästare, som är dryga 2000, blir nog ganska litet i den här omgivningen.

Också träindustrins och skogsarbetarnas Puulitto samt Pappersförbundet planerar att gå med i ett jätteförbund med medlemmar från industrisektorn. Ifall de här planerna blir verklighet försvinner också de här två skogssektorns förbund från början av år 2018.

Metos åtgärder och vårt fullmäktiges beslut har i ljuset av vad som hänt och kommer att hända på förbundsplanet, varit det absolut rätta. Att behålla självständigheten för Meto har varit en självklarhet, men också att trygga de egna kollektivavtalen och förhandlingsrättigheterna. De här sakerna stiger alltid upp som mycket viktiga under förhandlingsrundorna. Nästa gång sätter vi oss till förhandlingsborden om ett drygt år.

Inom sektorns samhällsbevakning behövs redan nu bredare axlar än tidigare. Redan begreppen bioekonomi och förnybara naturresurser styr utvecklingen i en riktning, där man behandlar saker i större helheter. Därför grundade vi vår takorganisation Luva för att möta de här utmaningarna. Redan nu har det skett förändringar inom utbildningspolitikens intressebevakning, där Meto eller Agrologerna inte skulle ha klarat sig ensamma. Undervisnings- och kulturministeriet har beslutat, att ut-

bildningens delegationer blir framtidsgrupper och antalet krymper från 24 till nio! Vi är intresserade av gruppen för "naturresurser, livsmedelsproduktion och miljö", där också ingår utbildningen för skogsbruksingenjörer, agrologer och till exempel forstmästare.

Från nästa års början kommer vi med nya lösningar då det gäller medlemsinformation, tidningens utformning och medlemmarnas e-kommunikation med förbundet. Därför finns mera berättat om i ett medlemsbrev som kommer i december. Vi hoppas förstås att förändringarna kommer att synas på många positiva sätt för medlemskåren.

Jag tillönskar alla en Fridfull Jul och ett Gott Nytt År!

Håkan Nystrand

Agrologien palkkatutkimus 2016

Palkat junnaavat paikallaan

Agrologien työnantajat ovat ilmeisesti ottaneet kasvu- ja kilpailukyky sopimuksen (kiky) toteutuksessa reippaan etuoton, sillä vuodesta 2012 lähtien agrologien ennestäänkin alhainen keskipalkka ei ole kehittynyt lainkaan.

Teksti ja tilastot Esko Lappalainen

Vuonna 2012 aritmeettinen keskipalkka oli 3315 euroa. Tämän vuoden elokuun tietoihin pohjautuva palkkatutkimus antoi keskipalkaksi 3350 euroa. Viime vuoden keskipalkka 3383 euroa käväisi hitusen korkeammalla, mutta pitempi linja näyttää vakaata nollakehitystä. Kun kiky-sopimuksen palkkojen nousua hillitsevän vaikutuksen pitäisi näkyä ensi vuonna, ei agrologeilla taida olla jatkossakaan toiveita palkkojen paranemisesta?

Naisten kaikkien alojen aritmeettinen keskipalkka oli 2900 euroa (v. 2015 2926 euroa ja miesten keskipalkka 3763 euroa (3739 euroa)

Kaikkien vastaajien mediaanipalkka eli keskimäinen palkka oli vuonna 2014 3056 euroa, viime vuonna 3076 euroa ja tänä vuonna ainoastaan 3030 euroa.

Naisilla ja miehillä erilaiset profiilit

Palkkatutkimuksen hillittyyn palkkakehitykseen vaikuttanee yhtenä tekijänä vastaajajoukon huomattava naisistuminen. Tunnetusti naisagrologien palkat ovat useasta syystä alemmat kuin miehillä. Nyt naisvastaajien osuus vastaajista oli 3,7-prosenttiyksikköä viimevuotista korkeampi.

Agrologien palkkatutkimus 2016		2016		2015		Muutos
Palkkatiedot aloittain						
Maatila	N	KA	N	KA		
Naiset	6	2062	5	2890		-28,7
Miehet	10	3204	11	2963		8,1
Yhteensä	16	2990	16	2943		1,6
Neuvonta ja järjestöt						
ProAgria keskus	N	KA	N	KA		
Naiset	77	2663	72	2625		1,4
Miehet	62	3027	72	2955		2,4
Yhteensä	139	2825	144	2621		7,8
Faba	N	KA	N	KA		
Naiset	10	2290	17	2281		0,4
Miehet	7	2473	4			
Yhteensä	17	2351	21	2311		1,7
Muu maatalousjärjestö	N	KA	N	KA		
Naiset	10	2790	10	2933		-4,9
Miehet	7	4306	4			
Yhteensä	17	3414	14	3328		2,6
Kunta						
Maaseutuelinkeinoviranomainen	N	KA	N	KA		
Naiset	51	2936	55	2900		1,2
Miehet	49	3185	55	3276		-2,8
Yhteensä	100	3058	110	3068		-0,3
Lomatointi	N	KA	N	KA		
Naiset	17	2868	11	2727		5,2
Miehet	8	2518	9	2596		-3,0
Yhteensä	25	2756	20	2668		3,3
Muu kunnan toimi	N	KA	N	KA		
Naiset	15	2783	14	2826		-1,5
Miehet	8	3123	15	3678		-15,1
Yhteensä	23	2901	29	3283		-11,6
Valtio						
Valtio, ELY-keskus maaseutuosa	N	KA	N	KA		
Naiset	38	3050	29	3038		0,4
Miehet	43	3519	39	3438		2,4
Yhteensä	81	3299	68	3267		1,0
Maataloustutkimus	N	KA	N	KA		
Naiset	12	2873	12	2848		0,9
Miehet	11	3034	12	3123		-2,8
Yhteensä	23	2950	24	2980		-1,0
Muu valtion toimi	N	KA	N	KA		
Naiset	21	3116	21	3382		-7,9
Miehet	12	3566	21	3844		-7,2
Yhteensä	33	3271	42	3613		-9,5

Yksi selkeä ero vastaaja-joukon naisten ja miesten välillä oli työkokemusvuosien määrä. Vastanneista naisista 48 % kuului työkokemusvuosiltaan luokkaan 10 vuotta tai sen alle. Miehistä 43,6 % kuului työkokemukseltaan yli 20 vuoden ryhmään.

Toiseksi agrologimiehet työskentelevät selvästi naisia yleisemmin esimiesasemassa. Miehistä 34,2 % kuului keski- tai ylimpään johtoon, naisista vain 17,6 %.

Myös koulutustaso näkyy miesten ja naisten välillä palkkaeroa lisäävänä tekijänä. Ammattikorkeakoulusta valmistuneilla agrologeilla palkat ovat pienemmät kuin opistosta valmistuneilla. Ammattikorkeakoululaisten ryhmässä naisten ja miesten palkkaero on pienimmillään eli 330 euroa miesten eduksi. Ammattikorkeakoulusta valmistuneista vastaajista 60 % oli naisia.

Vastaajista opistotutkinnon suorittaneita naisia oli 34,9 %. Opiston suorittaneet naiset ansaitsivat keskimäärin 3050 euroa ja miehet 3960 euroa. Ylemmän korkeatutkinnon suorittaneista 2/3 on naisia. Tässä ryhmässä naisten ja miesten palkkaero oli suurin, peräti 1250 euroa miesten eduksi.

Julkisuudessa naisten alempien palkkojen selitykseksi on mainittu naisten miehiä yleisempi sijoittuminen alemmin palkatuille aloille. Tutkimuksessammekin tämä käsitys vahvistuu (taulukko 1). Palkkakyselyyn vastanneista naisista 30,9 % työskenteli keskipalkaltaan viiden heikoimman työnantajan palveluksessa. Miesten vastaava työnantajaosuus oli tuntuvasti alempi 20,8 %.

Keskipalkaltaan viiden parhaan työnantajan ryhmässä työskenteli 29,5 % miehistä mutta ainoastaan 20,7 % naisista.

Taulukossa 2 esitetään palkkatutkimuksen 2016 alakohtaiset palkat sekä vertailu vuoden 2015 palkkatutkimukseen. Kuten aikaisemminkin olen muistuttanut, ovat vastaajamääriltään suurimpien alojen muutokset luotettavimpia. Pienissä ryhmässä epäidenttinen vastaajajoukko lisää sattuman osuutta.

Palkkatutkimuksen jatko-osa julkaistaan Luonnon varassa-lehden numerossa 1/2017.

Maatalouskauppa	N	KA	N	KA	
Naiset	21	2802	18	2392	17,1
Miehet	66	3436	71	3537	-2,9
Yhteensä	87	3289	89	3313	-0,7
Maatalouteen liittyvä teollisuus	N	KA	N	KA	
Naiset	15	3691	17	3492	5,7
Miehet	44	4755	45	4464	6,5
Yhteensä	59	4485	62	4221	6,3
Maatalouteen liittyvä liikelaitos	N	KA	N	KA	
Naiset	10	2863	14	2948	-2,9
Miehet	9	3559	9	3388	5,0
Yhteensä	19	3193	23	3120	2,3
Finanssiala	N	KA	N	KA	
Pankki					
Naiset	7	3526	5	4762	-26,0
Miehet	24	6483	30	6069	6,8
Yhteensä	31	5793	35	5876	-1,4
Vakuutus- ja eläkelaitos	N	KA	N	KA	
Naiset	11	3465	4		
Miehet	13	5167	12	5057	2,2
Yhteensä	26	4332	16	4877	-11,2
Opetus	N	KA	N	KA	
Naiset	22	3385	35	3482	-2,8
Miehet	17	3443	21	3620	-4,9
Yhteensä	39	3410	56	3534	-3,5
Muu maatalouteen liittyvä ala	N	KA	N	KA	
Naiset	21	2772	14	2590	7,0
Miehet	15	3215	11	3328	-3,4
Yhteensä	36	2956	25	2915	1,4
Maatalouden ulkopuolinen ala	N	KA	N	KA	
Naiset	41	2767	39	2787	-0,7
Miehet	42	4544	58	4242	7,1
Yhteensä	83	3655	97	3657	-0,1
Kaikki alat	N	KA	N	KA	
Naiset	411	2900	393	2926	-0,9
Miehet	447	3763	499	3739	0,6
Yhteensä	860	3350	892	3383	-1,0

N on vastaajien määrä. Jos ryhmässä vastaajia alle viisi, ei palkkatietoa esitetä. Ka on vastanneiden aritmeettinen keskiarvo.

Taulukko 2. Agrologien keskipalkat aloittain ja niiden muutokset 2015-2016

	Keskipalkka						
	2016	Kaikki	Naisia	%	Miehi	%	
Pankki	5793	31	7	1,7	24	5,4	
Maatalouteen liittyvä teollisuus	4485	59	15	3,7	44	9,8	
Vakuutus- ja eläkelaitos	4322	26	11	2,7	15	3,4	
Maatalouden ulkopuolinen ala	3655	83	41	10,1	42	9,4	
Muu maatalousjärjestö	3414	17	10	2,5	7	1,6	
Opetus	3410	39	22	5,4	17	3,8	
ELY-keskus	3299	81	38	9,4	43	9,6	
Maatalouskauppa	3289	87	21	5,2	66	14,8	
Muu valtion toimi	3271	33	21	5,2	12	2,7	
Muu maatalouden liikelaitos	3193	19	10	2,5	9	2,0	
Maaseutuelinkeinoviranomainen	3058	100	51	12,6	49	11,0	
Muu maatalouteen liittyvä ala	2956	36	21	5,2	15	3,4	
LUKE Maataloustutkimus	2950	23	12	3,0	11	2,5	
Muu kunnan toimi	2901	23	15	3,7	8	1,8	
ProAgria	2825	139	77	19,0	62	13,9	
Maatila	2776	16	6	1,5	10	2,2	
Lomituspalvelutoimi	2756	25	17	4,2	8	1,8	
Faba	2351	15	10	2,5	5	1,1	
		852	405		447		

Taulukko 1. Palkat sekä naisten ja miesten osuudet vastaajista aloittain.

Parempaa luvassa?

Viime kuukausien aikana maamme talouselämässä on nähty useita valonpilkahduksia. Kunnan päivänpaiste kuitenkin vielä lymyää melko vahvan pilviverhon takana.

Valonpilkahduksia ovat tuoneet muutamat teollisuuden saamat suurtilaukset ja useisiin uusiin biotalousinvestointeihin luvassa olevat ulkomaiset rahoitukset.

Maaseutumessujen yhteydessä LUVA – Luonnonvarat ry:n järjestämässä Luvassa 100 000 työpaikkaa-seminaarissa kuulumme puolestaan useista mielenkiintoisista luonnonvara-alan innovaatioista. Toivottavasti näistä teollisuuden saamista tilauksista ja investointipäätöksistä sekä seminaarissamme esitellyistä innovaatioista syntyy tuo tavoiteltu 100 000 työpaikkaa!

Perusmaataloudelle kulunut vuosi on ollut alhaisten tuottajahintojen ja sateisen kesän vuoksi ankea. Ankeutta on lisännyt myös maataloustukien maksatusten viivästyminen. Sianlihan viennissä Kiinaan saatiin sentään pää auki. Mahtaisiko se näkyä määrältään kovasti pienentyneen sianlihantuottajajoukon tileillä parempana kassavirtana?

Palkkatyöstä elantonsa saavilla agrologeillakin on ollut vaikeuksia. Viime vuoden joulukuussa ja tämän vuoden tammikuussa työttömien agrologien määrät olivat huippulukemissa. Työttömien määrä puhkaisi 350 työttömän rajan aikaisempien huippujen ollessa 250 työttömän paikkeilla. Onneksi tilanne parani vuoden edetessä, mutta tämänkin vuoden loppua päin käydessä työttömien luvut näyttävät uhkaavasti kasvavan. Ilmeisesti emme kuitenkaan näe vuodentakaisia huippulukemia. Virinnyt hanke-toiminta on sulattanut työttömien määrää ja sulat-

tanee jatkossakin – ainakin jos hankkeiden maksatukset nopeutuisivat. Kaikilla hankkeita pyörittävillä kassa ei yksinkertaisesti kestä hankkeiden kovasti takapainotteista maksatusta. Myös hankkeisiin liittyvä byrokratia kaipaa rutkasti keventämistä.

Jos viljelijäagrologien tulotaso on ollut keho, sitä on ollut myös palkansaaja-agrologien palkkakehitys. Tämän vuoden elokuun palkkakyselyyn pohjautuva tutkimuksemme nimittäin osoittaa agrologien palkkakehityksen junnanneen viimeiset viisi vuotta paikoillaan. Jossakin määrin vaisussa palkkakehityksessä heijastunee maatalousalan huono taloustilanne heikentyneenä palkanmaksukykyä.

Ankeina aikoina henkinen jaksaminen on kovilla. Agrologien yhdistykset tarjoavat tilaisuuksia harmaan arjen rutiinien katkaisemiseen järjestämällä kulttuuri- ym. tilaisuuksia, joiden yhteydessä voi vaihtaa ajatuksia agrologisisarten ja -veljien kanssa. Nämä yhdessäolon mahdollisuudet kannattaa hyödyntää.

Juhliakin on järjestetty. Kuluneena syksynä ruotsinkieliset agrologit juhlivat 100-vuotista Skuffista ja Oulun seudun sekä Etelä-Savon yhdistykset 80-vuotistaipaleitaan.

Lämmin kiitos kuluneesta vuodesta kaikille yhdistystoiminnan puurtajille ja hienojen juhlien järjestäjille.

Jaksamista teille kaikille, rauhaa joulun aikaa ja valoisampaa vuotta 2017!

Esko Lappalainen

Esko Lappalainen
toiminnanjohtaja
Agrologien Liitto ry

AGROLOGIEN VIININKORJUUMATKA POHJOIS-PORTUGALIIN OLI MENESTYS

Agrologien Liiton yhdessä matkatoimisto SUBLU Tour Portugalin kanssa lokakuun alussa toteuttama viininkorjuumatka Pohjois-Portugaliin oli kokeneellekin matkaajalle hieno kokemus. Mukana matkalla oli yli 30 agrologia ja heidän läheistään. Matkaohjelmassamme oli n. 25 erilaista kohdetta, mutta matkan aikana kohteita kertyi kymmenkunta lisää, joten kahdeksan päivän ohjelma oli tupaten täynnä mielenkiintoisia kokemuksia.

Teksti ja kuvat Esko Erkkilä

Peso da Reguan ja Porton välillä on kaksi sulkua – Euroopan korkein sulkua eli Carraptelon on sulutuskorkeudeltaan 35 metriä ja Crestuma-Lever-sulkua, jonka sulutuskorkeus on 14 metriä.

Molempien sulkujen sulutukset onnistuivat nopeasti ja olivat nekin matkamme eräät elämykset!

Lensimme Helsinki-Vantaalta suoraan Lissaboniin, josta jatkoimme Nazareen, kaupunkiin, jonka rannat ovat syksyin surf-faajien mielipaikkoja, sillä siellä on tavattu jopa 32 metrisiä aaltoja. Viiden yön verran tukikohtamme oli kaupunki nimeltään Vila Real, josta teimme päivämatkoja viineistään kuuluisan Douro-jokilaakson eri kohteisiin.

Rypäleiden polkeminen on kovaa työtä

Viininkorjuumatkamme eräs kokokohta ajoittui keskiviikolle 5.10., kun saimme osallistua Caleirosissa Quinta do Buheiron viinitilalla viinirypäleiden poimintaan ja sen jälkeen viinirypäleiden polkemiseen.

Varsinainen korjuuaika tilalla oli jo loppusuoralla, mutta meitä varten oli jätetty riittävästi viinirypäleitä korjaamatta. Voitte uskoa, että itse puutarhasaksilla viiniköynnöksistä leikatut rypäleet maistuivat herkkuisilta! Kypsät rypäletetut kerättiin poimintasankojen avulla keräilytynnyreihin, jotka sitten täysinä kuljetettiin avolavapakettiautolla pihapiirissä sijaitseville poljentasammioille. Saimme vajaan tunnin aikana kerättyä viinirypäleitä 900 kiloa ja niistä kerrottiin saatavan 750 litraa viiniä.

Viinirypäleiden poiminnan ja polkemisen jälkeen saavuimme Vila Realiin hotellille ja saimme kokea matkamme vaikuttavimman extra-ohjelman, kun hotellimme ohitse kulki vajaan kahden tunnin ajan sadonkorjuun onnistumista juhliava kulkue. Kulkueessa oli lukemattomia kuorma-autoja ja traktoreita, joiden lavoilla ja peräkärryissä maanviljelijät, vaimot ja lapset esittivät erilaisia kuvaelmia viljelytoimenpiteistä ja sadonkorjuusta.

Tanssivia, laulavia ja soittavia ryhmiä oli kulkueessa jatkuvasti. Viljelijät tarjosivat katselijoille viiniä leileistään, juustonviipaleita ja erilaisia hedelmiä. Pitkäsarviset härät ja niiden vetämät vankkurit toivat tiettyä arvaamattomuutta kulkueen käyttäytymiseen. Kulkueen perässä kulkevat uskonnolliset osastot ja ryhmät muistuttivat, että maanviljelyssä tarvitaan myös uskoa asioiden onnistumiseen. Kerrassaan mahtava kokemus!

Ensimmäiset innokkaat viininpolkijamme pääsivät Don Miitun johdolla Quinta da Avessadan viinitilan Enotecassa eli viini-infokeskuksessa kokeilemaan viinirypäleiden polkemista! Polkijoilla ja meillä katselijoilla oli hauskaa! Viinirypäleiden polkeminen on raskas taitolaji. Polkijat työskentelevät tiiviissä "käsikynkkä-ketjussa" ja tukevat näin toisiaan, jotta kukaan ei kaadu poljentasammioon.

Poiminta- ja poljenta-rupeaman jälkeen talo tarjosi talkooväelle viinitilan perinteisen työläisten lounaan.

Saimme matkallamme useita hyviä elämänviisauksia ja yksi niistä oli Quinta da Varzean viinitilan emännän, varakreivitär **Maria Manuel Cyrnen** toteamus: ”Älkää koskaan lakatko unelmoimasta!” Varakreivitär tässä yhdessä mainion oppaamme **Mika Palon** seurassa.

Viininkorjuumatkamme huipentui viimeisenä iltana Fadoesitykseen – fado-musiikki on vuonna 2011 lisätty Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon.

Douro-jokea alavirtaan

Matkamme viimeistä edellisenä päivänä teimme 180 kilometrin mittaisen jokilaivaristeilyn Douro-jokea alavirtaan. Lähdimme jokilaivaristeilylle Peso da Reguasta ja päädyimme valtameren äärelle Portoon. Leppoisa tuulenvire ja muutenkin hieno sää tekivät laivamatkastamme nautittavan.

Melkein heti Peso da Reguasta lähdettyämme huomasimme, että hedelmällinen Douro-joen viininviljelyalue loppui ja kohti valtamerä edetessämme rantamaisemat muuttuvat karuiksi. Douro-jokilaakson viinit kuljetettiin Portoon ennen Rabelos-laivoilla ja matka kesti alavirtaan 6 – 8 päivää – nousu Portosta Douron alueelle kesti 14 päivästä jopa kolmeen kuukauteen.

Agrologien viininkorjuumatkalle osallistuneet kiittävät Agrologien Liittoa ja matkaopastamme Mika Paloa hienosta kokemusviikosta. Uskallamme suositella samanlaisen matkan järjestämistä jo vaikka syksyllä 2017!

Hyvät – paljolti EU:n rahoituksella rakennetut tiet ja henkeäsalpaavat näkymät tekivät matkastamme nautittavan.

Kuva Pertti Keltala

Hyvinkää 1960 kurssi kokoontui 14.–15.5.2016

Tapanamme on kokoontua kahden vuoden välein jossakin päin Suomea, iloiisiin tapaamisiin, muistelemaan vanhoja muistoja ja kuulemaan uusia kuulumisia. Vuoden 2016 kokoontumispaikaksi oli valikoitunut Hotelli Aulanko Hämeenlinnassa. Paikalle oli helppo tulla sekä omilla autoilla että junalla – ja linja-autoillakin pääsi helposti hotellin pihalle asti.

Alkuaan 30:stä veljestä on elossa 20. Heistä seitsemän veljestä, eli 1/3 oli jaksanut saapua kokoontumiseemme – melkein kaikki puolisoineen. Yksi kolmasosa veljistä ei kuntonsa puolesta päässyt tulemaan ja toinen kolmasosa ei päässyt mukaan omaishoitajuutensa sitomana.

Kylläpä meillä taas oli hauskaa tutussa vertaisseurassa! Hotellissa meistä pidettiin hyvää huolta: Kukin sai tulokahvin yhteydessä tukevan välipalan ”tippuvista” saapumisajoistaan huolimatta. Päivällinen oli maittava ja yösyömistäkin tarjottiin. Äskettäin peruskorjatut majoitushuoneet olivat siistit ja viihtyisät.

Hotelliaamiaisen jälkeen kävimme vielä tutustumassa Hämeen linnan historiallisiin tiloihin ennen, kun kukin lähti kotimat-

Kokoonkutsuja, kertoja ja valokuvaaja Lasse Kännö

kalleen – tai eteläisen Suomen kyläilyjatkoiilleen – kun kerran oli kauas lähdetty.

Seitsemän veljestä poseeraamassa. Vasemmalta lukien: Lasse Kännö, Jouko Salo, Martti Kiiskinen, Unto Tasanko, Viljo Lipsanen, Arvo Veteläinen ja Kauko Mustonen.

AGROLOGIEN MERKKIPÄIVÄT

80

13.1.2017 pankinjohtaja Erkki Ketelimäki, Jokioinen. Mustiala 1967. Matkoilla.

75

25.12.2016 Niilo Nieminen, Joutsa. Mustiala 1968. Perhepiirissä.

11.1.2017 mehiläishoitaja Veikko Riikonen, Tohmajärvi. Mustiala 1966. Perhepiirissä.

27.1.2017 Teuvo Rytönen, Kotka. Hyvinkää 1966. Lähipiirissä.

15.2.2017 Eero Rahkola, Ylivieska. Mustiala 1970. Perhepiirissä.

70

24.12.2016 maaseutuasiamies Eero Haverinen, Hämeenlinna. Mustiala 1975. Ei vastaanottoa.

21.1.2017 eläkeläinen Markku Meronen, Mäntsälä. Järvenpää 1991. Perhepiirissä.

30.1.2017 Hannu Hyvärilä, Masku. Hyvinkää 1969. Perhepiirissä.

60

18.12.2016 Martti Lampinen, Kontiolahti. Mustiala 1982. Juhlat kotona Kulhossa 17.-18.12. klo 13 alkaen.

50

17.12.2016 kansanedustaja (kesk.), maatilayrittäjä Elsi Katainen, Pielavesi. Peltosalmi 1992, Savonia 2001. Vastaanotto Suojalassa (Pielavesi) la 17.12.2016.

21.1.2017 maatalousyrittäjä Timo Ikola, Isokyrö. Ilmajoki 1991. Vastaanotto Isonkyrön Ylipään Ns. la 21.1.2017.

Puoleen ylhäisen maan

Virkkunen likka s. 19.4.1926 Paltamo k. 13.11.2016 Kajaani Hyvinkää 1951

Hyvinkää 1966–68 vierailulla Huittisissa

AGROLOGIT

Pentti Virtanen kutsui agrologikursseja-
verit Huittisiin yhteistapaamiseen
31.10.2016. Kymmenen otti kutsun vas-
taan. Neljä puolisoa oli mukana. Lokakuun
lopulla ajokelit ovat huonot ja liukkaat, sik-
si osa ei ollut mukana.

Aloitimme tapaamisen Huittisten
ABC:llä maittavalla lounaalla. Sieltä suun-
tasimme lasia käsittelevään yritykseen.
Yritys työllistää n. 50 henkeä.

Seuraavana kohteena oli kaupungin
maataloustoimisto, jossa päällikkö kertoi
maatalouden tilastoja. Kirkkoon tutus-
tuimme seuraavaksi, jossa kanttori Hilka
otti meidät vastaan. Hän soitti uruilla ja
lauloi. Kaksi virttä lauloimme yhdessä.
Pentti esitteli kirkon ja seurakunnan. Risto
Rydin patsas oli kirkon pihassa. Museo tien
toisella puolella, jossa oli Risto Rydistä kat-
tava näyttely.

Satakuntalaisen perinneruoan söimme
Rekikosken matkailu- ja vapaa- ajankes-
kuksessa. Ruoka oli hyvää ja sitä oli riittä-
västi. Pullakahvien jälkeen kukin kertoi vii-
meiset uutisensa. Pentti oli loihnut oikein
kauniin ja aurinkoisen sään.

Edellinen tapaaminen oli kolme vuotta
sitten Isossakyrössä, silloin **Simo** ja **Väinö**
hoitivat isännöyden.

Teksti Arvi Kekäläinen

Kahden vuoden kuluttua on liiton jär-
jestämä kurssitapaaminen.
Olipas mukava tavata jälleen!

Huittisten kirkossa

Oulun seudun Agrologit 80 vuotta

Oulun seudun Agrologit ry:n 80-vuotisjuhlassa luovutettiin Suomen Leijonan ritarikun-
nan ansioristi agrologi **Sirpa Laitiselle** (vas.), Agrologien Liiton ansiomerkit **Viljo Haata-
jalle**, **Kalevi Kuokkaselle** ja **Pauli Greusille** sekä Agrologien Liiton ansioristi **Reino Laiti-
selle**. Agrologien Liiton ansiomerkin saanut **Virpi Piippo** ei ollut läsnä juhlassa.

Kuva: Rantalakeus-lehti/ Heli Rintala

STIPENDEJÄ

Agrologien Liiton hallitus päätti
10.11.2016 pitämässään kokouk-
sessa myöntää **Toivo Taavitsaisen**
rahaston stipendit seuraaville agro-
logiopiskelijoille: **Eskola Susanna**
(Savonia), **Jarmunen Timo** (HAMK),
Jokinen Taru (HAMK), **Jääskeläinen**
Heidi (HAMK), **Leppänen Netta**
(HAMK), **Lindström Ida** (JAMK),
Norrback Josefin (SeAMK), **Parikka**
Laura (JAMK), **Peltola Noora**
(LAMK).

Kielistipendit myönnettiin **Arno**
Hakkaraiselle ja **Kati Honkaselle**.
Onnittelut stipendien saajille!

SKUFFIS 100 VUOTTA – UNOHTUMATON JUHLA TURUN LINNASSA!

Turun linna tarjosi upeat puitteet illalliselle.

Ajatuksissa on mukavaa palata onnistuneeseen juhlaan. Toivomme vieraiden olleen yhtä tyytyväisiä juhlaan kuin me järjestäjätkin. Ja sinä, jolla ei ollut mahdollisuutta siihen osallistua, voit katsoa kuvavalkadin Skuffiksen 100-vuotisjuhlasta 1.10.2016! Merkille pantavaa on, että ruotsinkielinen agrologikoulutus aloitettiin tasan 100 vuotta sitten, 2. lokakuuta 1916.

Päiväohjelma Kårenissa, Turussa, koostui seminaarista, minimessuista ja paneelikeskustelusta.

Juhla Turun linnassa alkoi klo 18 vieraiden saapumisella kutsuvierasjonon kierrellessä pitkin linnan rappuja. Linnan aulaan oli tungosta, mutta vieraiden mieliala oli virkeä ja täynnä odotuksia.

Ammattikorkeakoulu Novian tiedotusvastaava **Eva Sandberg-Kilpi** piti tervetulo-aispuheen kuten myös Agrologernas Föreningin puheenjohtaja **Jessika Eklund** yhdessä hallituksen jäsenen, **Mickel Nyströmin** kanssa.

Juhlajärjestelyiden toimivuudesta vastasi äärimmäisen sitoutunut ryhmä, jossa oli edustettuina AGF, Novia-ammattikorkeakoulu, Skuffiksen oppilaskunta sekä turkulainen yritys Konfer Ab. Jälleen iso kiitos teille! Juhlista ei olisi tullut mitään ilman suurta työpanostanne.

Yhteensä linnan juhlapäiväillisille osallistui 570 vierasta. Osanottajamäärä oli ilahduttava ja ylitti kaikki ennako-odotukset. Neljä juhlasalia oli käytössä ja istumajärjestys oli suunniteltu kurseittain. Vanhin kurssi oli vuodelta 1948.

Tarjolla oli hyvää ruokaa, viihdyttävää ohjelmaa, laulua ja tanssia. Monet kurssikaverit eivät olleet nähneet toisiaan pitkiin

aikoihin ja vieraiden keskuudessa oli aistittavissa hyvä tunnelma ja ns. Skuffishenki. Ilta päättyi iltapalaan ja innokkaimmat jatkoivat vielä Marina Palaceen.

Seuraavana päivänä oli järjestetty vielä opastettu bussikierros entiselle koulukennukselle yhdessä Finska Hushållnings-sällskapetin kanssa. Heillä oli merkittävä rooli ruotsinkielisen koulutuksen aloittamisessa.

Jos haluaa vielä palauttaa mieliin vanhoja Skuffis-muistoja, niin niitä löytyy runsaasti **Linda Fröbergin** kokoamasta Skuffiksen oppilaskunnan historiikista. Kirjaa voi tilata os. skuffiselevkar@novia.fi ja se maksaa 25 €+ postikulut.

Nyt käännämme katseemme Pohjanmaan maaliskuun 2017 vuosikokoukseen järjestääksemme isomman alumniseminaarin Tammisaaressa v. 2018. Toivottavasti nähdään siellä!

Jessika Eklund, AGF:n puheenjohtaja

Kirjaesittely

Erkki Teräväinen: Maaseudun Tulevaisuus 100 vuotta

Maaseudun Tulevaisuuden, MTK:n pääasiallisen poliittisesti sitoutumattoman äänenkannattajan, alkuvaiheet olivat vaikeita, kuten **Erkki Teräväinen** kirjassaan kuvaa, mutta siitä kehittyi itse asiassa jo varhaisessa vaiheessa suosittu päivälehti, joka on hyvin säilyttänyt asemansa, vaikka maatalouden merkitys yhteiskunnassa onkin vähentynyt.

Teksti Hannu Huvinen

Kirja on uutta tutkimusta, jossa lähteitä on käytetty perusteellisesti myös haastattelemalla, mikä antaa tuoreutta kirjaan. Haastateltujen joukossa ovat mm. **Heikki Haavisto**, **Esa Härmälä** ja monet muut lehden tai MTK:n palveluksessa olleet henkilöt. Myös toimituskunta on muistettu matkikelissa.

Kirjallisina lähteinä ovat lehdistöhistorian tutkimukset sekä MTK:ta koskevat kuvaukset. Pääpaino on kuitenkin arkistoläh-

teissä. Lehden kehitystä on kuvattu monissa graafisissa esityksissä mm. lehden sivumäärien seurannalla.

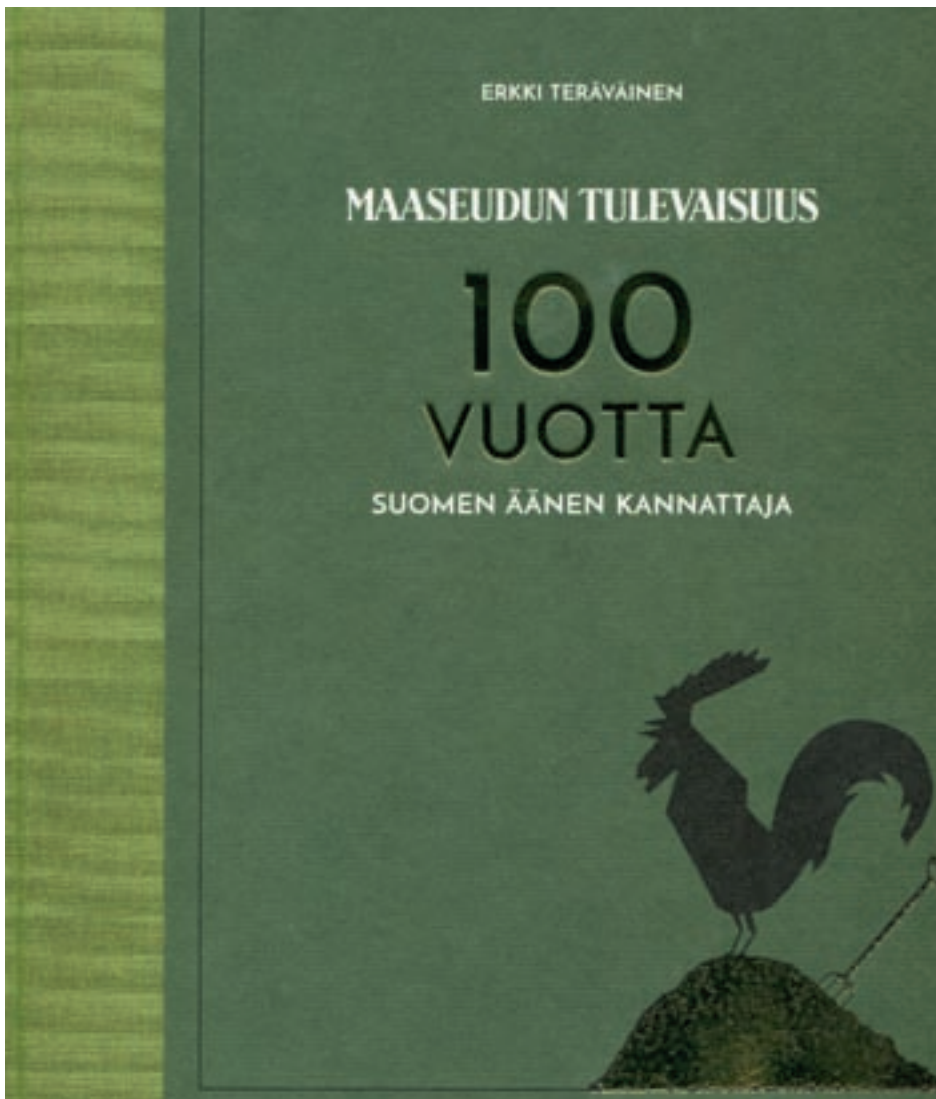
Lehti on ollut leimallisesti ammattilehti, jota juuri maaseudulla meijeritkin levittivät. Yllättävästi se on yhä toiseksi suosituin päivälehti Suomessa. Se on toki muuttanut muotoaan ja kehittynyt yhä enemmän yhteiskuntaa kommentoivaksi yleis- ja talouslehdeksi.

Kirja on kirjoitettu temaattisesti, mutta kronologinen jänne kulkee kuitenkin kirjan alkuluvuista loppuun asti. Päätoimittajia on kuvattu henkilöhistoriallisesti, mutta

huomiota on osoitettu myös Suomen historiaan ja maatalouden vaiheisiin. Kirjassa on lukuisia leikekopiota, joista voi lukea, miten lehti kulloinkin on tapahtunutta uutisoinut. Kirja on tehty painoasultaan edustavaksi ja siinä on paljon tuoreita kuvia. Kirja on kaksipalstainen, mutta teksti on painettu isolla kirjasinkoolla, jota on helppo lukea.

Ajankohtaisuus kulkee koko kirjan läpi ja mukana on myös viime kevään traktori-mielenosoitus Senaatintorilla. Aikaisemmat mielenosoitukset EU – äänestyksen ja yleislakon aikana ovat tietysti myös osa materiaalia.

Teos on kirjoitettu kahdessa periodissa 1916-45 ja 1945-2016. Pienemmissä luvuissa on kuvattu lehden ja tuottajien kantaa yhteiskunnan kehittymiseen. Kirja on sujuvasti kirjoitettu ja viljelijä mielellään noteeraa teoksen, joka kertoo niin keskeisesti päivän työssä mukana olleesta aviisista.

Agrologien Liiton toimisto

(avoinna arkisin klo 8-16)
Mikonkatu 8 A, 5. krs
00100 Helsinki
agrologit@luva.fi

Toiminnanjohtaja Esko Lappalainen
esko.lappalainen@luva.fi
p. 040 546 6164

Järjestöagrologi Katja Rajaoja
(paikalla ti-pe) katja.rajaoja@luva.fi
p. 040 482 8098

www.saariselanmajat.fi

